Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Koppel, Valdemar.; ved Valdemar Koppel.
Titel | Title:	Christensen : En Københavners Betragtninger og Tilskikkelser
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : E. Jespersens Forlag, [1906]
Fysiske størrelse | Physical extent:	171 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

F7 - 1965 / 1

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020235544

Christensen

EN KØBENHAVNERS

BETRAGTNINGER OG TILSKIKKELSER

VED VALDEMAR KOPPEL

1907. 4. 109.

KØBENHAVN
E. JESPERSENS FORLAG

EN KØBENHAVNERS

BETRAGTNINGER OG TILSKIKKELSER.

CHRISTENSEN:

EN KØBENHAVNERS

BETRAGTNINGER OG TILSKIKKELSER

VED

VALDEMAR KOPPEL

KØBENHAVN
E. JESPERSENS FORLAG.

A. Rosenbergs Bogtrykkeri - City - Passagen.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold

	Side
De første Østers	7
Løvfaldstid	13
Ansvar	21
Ved Semestrets Begyndelse	29
Indvielse	37
Den ensomme Pebersvends Juleaften	43
Nytaarsregninger	51
Forkølelse	57
Hos Pfordte i Hamborg	65
Opbrud	73
Karneval	79
Rengøring	87
Tidsaanden	93
Gytjebad	101
St. Hansaften	107
Jubilæum	113
Pligten	119
Hjemkomst	125
De to Køn	133
Naar l'Hombren gøres op	139
Frakken	145
Før Frokost	153
Jul	159
Gamle Minder	167

DE FØRSTE ØSTERS

Jeg kom gaaende ind paa Restauranten, en Tjener sprang øjeblikkelig løs paa mig og flaaede Frakken af mig, medens en Kollega af ham tilvendte sig min Paraply, en lille haabefuld Piccolo styrtede triumferende afsted med min Hat. Jeg sank om i en Sofa, lod Haanden stryge distræt hen over min trætte Pande og sagde i en sørgmodig Tone:

— Hvad er der i Aften?

Og jeg ventede resigneret paa, at Opvarteren skulde sige Hummer, og jeg indsaa, at jeg ikke vilde have Modstandskraft nok til at afværge denne Ret, skønt jeg i det sidste halve Aar ikke havde ernæret mig af andet.

Men Opvarteren bøjede sig ned over mig og sagde i en Tone, der baade var protegerende (thi mit Ve og Vel var afhængig af ham, og han vidste det), fortrolig (thi vi har kendt hinanden længe), ærbødig (thi han forglemmer sig aldrig) og glad (thi han nød paa Forhaand min Overraskelse): — altsaa i en Tone, i hvilken alle disse Nuancer genfandtes, sagde Opvarteren til mig:

— Vi har ganske fortrinlige Østers.

Jeg rettede mig op, jeg blev varm i Kinderne, og jeg syntes pludselig, at Verden igen var smuk, og at Livet var til at leve. Og jeg sagde til Opvarteren i en glad, bevæget Tone:

— Bring mig saa et Dusin, men sørg for, at de er ganske kolde, og lad dem ikke være saa store, at jeg ikke kan gabe over dem, og bed dem

i Køkkenet om at aabne dem i den dybe Skal, for at intet af Søvandet skal gaa til Spilde. Og lad mig saa faa en halv P a l e A l e, men engelsk naturligvis, og en halv Flaske I r r o y og bland det uden for i en Kande, saa at Ingen kan se, hvad jeg drikker. Man skal ikke vække Forargelse.

Disse sidste Ord var nærmest henvendte til mig selv, thi Opvarteren var forsvunden for at udføre min Ordre. Jeg sank tilbage i Sofaen, der fjedrede behagelig, og tænkte:

— De første Østers! Hvilken Lyrik rummes der ikke i de tre simple og ligefremme Ord, og hvor lidet udnyttes den ikke! Hvorfor skriver Digterne kun om tossede, unge Piger og deres egne Hjærter? Hvorfor skildrer de os ikke den varme og rige Stemning, naar man velklædt og sulten tager Plads i den fine Resturant foran det kyndig dækkede Bord, hvor de herlige Skaldyr ligger paa Rad? Hvorfor skildrer de os ikke den salige Forventning i det Øjeblik, man forsigtig lister det værgeløse Dyr frem af dets Hylster, eller Besiddelsens Jubel, naar man knuger det mod sin Gane, eller Mæthedens trygge Tilfredshed, naar man efter fuldbragt Daad hviler halvt henslængt paa Sofaen, træt og veltilpas, uden at behøve at frygte Scener og Bebrejdelser? Hvorfor skriver Digterne ikke om alt dette i Stedet for om taabelige Pigebørn? Maaske har de ikke tænkt paa det. Maaske har de tænkt paa det, men skræmmes af Vanskelighederne.

I Virkeligheden er det ikke let at finde Rim paa Østers. Der er S ø s t e r s og T r ø s t e r s og tilnød K ø s t e r s . ., men ingen af dem er helt gode . . .

Opvarteren afbrød her min Tankegang, idet han stillede Fadet hen for mig.

— Smørret og det ristede Brød, sagde jeg i en let bebrejdende Tone.

Opvarteren forsvandt atter, og jeg filosoferede videre:

— Naar jeg sér et Fad Østers for mig, aabner der sig glemte Verdner i min Fantasi. Jeg sér for mig en ung og kejtet Student, der af en halvgammel, fransk Syngepige fra Kisten slæbes afsted til stilfuld Souper i den fashionable Sölderestaurant. Vi spiste Østers, og en Gang imellem følte jeg med klamme Fingre efter i Vestelommen, om det Tyvekronestykke, jeg havde faaet hos M a g n u s H a n s e n for Ibsens og Bjørnsons samlede Skrifter i Pragtbind, laa der endnu. Og efter denne Aften kom der mange andre glade Aftener, hvor Østerserne og Vinflaskerne troppede op. . . .

Opvarteren kom med det ristede Brød og Smørret. Jeg løsnede den første Østers, dryppede to Draaber Citron paa dens bævrende Kød, svuppede den ind i Munden . . .

Jeg fo'r i Vejret, mine Hænder knyttede sig krampagtig, saa at Neglene borede sig ind i mit eget Kød, uden at jeg mærkede det, den kolde Sved perlede paa min Pande, og Øjnene stod frem af deres Huler. Jeg spyttede Østersen langt fra mig.

Den var raadden. En modbydelig, stinkende Smag klæbede til min Tunge, min Gane og mit Svælg. Jeg skyllede et vældigt Glas Ale og Champagne ned, og det hjalp.

Bedrøvet sad jeg dér, Livsglædens Lys var slukket, i mit Indre var alt igen graat og trist. At man gad spise Østers, naar man dog vidste, at man kunde resikere, at de var raadne! At man i det Hele taget gad noget som helst. Hvor havde den Vismand ikke Ret, der sagde, at det allerbedste endda er ikke at haabe paa noget, thi saa bliver man ikke skuffet. Men jeg kan ikke gøre for det. Jeg kan ikke lade være at haabe. Jeg er en uforbederlig Optimist og Idealist.

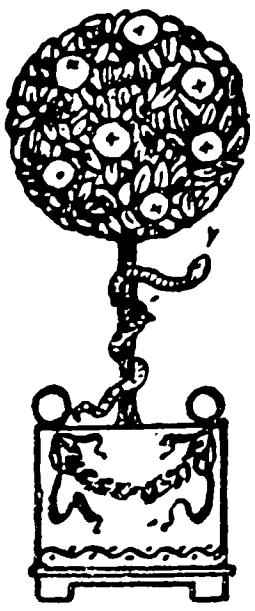

LØV-
FALDSTID

Ja, jeg indrømmer det, jeg er sentimental, jeg kan ikke gøre for det. Men til Hverdag bestræber jeg mig for at holde Sentimentaliteten nede, og jeg plager mine Medmennesker med den saa lidt som muligt. Kun én Gang om Aaret kommer det over mig. Jeg véd ikke, hvori det ligger, men mod Efteraaret, naar Luften bliver tyndere og lettere, er det, som om mit Bryst udvides, og mit Hjærte truer med at sprænges. Saa søger jeg den store Stilhed for at genfinde mig selv. Mit Følelsesliv vaagner atter til Live og bryder som en Skindød Laaget til den Kiste, som Egoisme, Smaalighed og Misundelse har tømret. Og jeg føler min Sjæl glide over i Naturen.

Saa gaar jeg lange, dvælende Ture i Frederiksberg Have og Søndermarken. Prægtigere Parker findes ikke i Verden. Det visne Løv, min Fod træder paa, er saa broget og blødt et Tæppe, som bredes i nogen Pengefyrstes Pragtsalon. Og mit Blik hæver sig frejdigt op og søger gennem Træernes forvirrede, glitrende Farvepragt den rolige, kølige, evigblaa Himmel.

Jeg gik i Gaar gennem Søndermarken, som jeg altid betræder med en vis Pietet. Her trisser ærværdige Gamlinge rundt; jeg kan se paa dem, at deres Sjæle er ved at glide over i Barndom; de blege Solstraaler har ikke Kraft til at trænge ind

i deres Hjærner, men deres Øjne misser mod Lyset, og naar jeg gaar forbi, tager jeg ærbødig min Hat af.

Bag det norske Hus overrasker jeg et Kærestepar; jeg ser paa dem med et velvilligt Smil, hvori der er megen Forstaaelse, nogen Livserfaring og — hvorfor nægte det? — en Smule Misundelse, og jeg gaar ind i Frederiksberg Have.

Men da jeg befinder mig overfor det Sted, hvor Jostys gamle Pavillon stod, overvælder Minderne mig. Den lille Trærestaurant, hvor jeg har tilbragt saa mange lykkelige Timer, er jo nu forsvunden. Hvor jeg husker det lille Hjørneværelse! Her havde jeg mine første Stævnemøder med Husjomfruen hos Etatsraadens, der boede nedenunder os. Jeg gik den Gang endnu i Skole. Hun var meget større end jeg, og det var hende, der betalte de Femøreskager, vi spiste. Jeg tror snarere, jeg frygtede end elskede hende. Og senere den engelske Sangerinde fra Kehlet, der fortsatte min erotiske Uddannelse, samtidig med at hun bibragte mig Begyndelsesgrundene i det af Verdenssprogene, der bagefter har været mig til saa megen Nytte. Og saa mange, mange andre!

Og paa dette Sted har der nu rejst sig en moderne Restaurant med afskyelige, kjoleklædte Kelnere, der snyder en, medens man tidligere aldrig gav Drikkepenge! Idyllen er forsvunden for stedse.

„Du er dog en gammel Nar", siger jeg til mig selv og forsøger at smile, men en Taare, kon-

centreret og bitter af Salt, som hos et Menneske, der længe ikke har grædt, bryder frem af min Øjenkrog og falder til Jorden. Jeg hører tydelig et lille Smæld, da den rammer et vissent Blad, og jeg ser mig hastig om for at se, om Nogen har beluret mig. Saa fejge er alle vi saakaldte moderne Mennesker.

Saa gaar jeg langsomt videre, støttet til min Stok, og underlige Tanker stiger op i mit Indre. Jeg spørger mig selv, om jeg ikke Dagen i Forvejen har været for haard mod min bedste Ven, Dværgelefanten.

Underlig Fyr, denne Dværgelefant. I den sidste Tid var han bleven virkelig alvorlig forelsket i en ung Pige, og det var i den Anledning, han lavede en ganske latterlig Scene med mig Dagen i Forvejen, da vi sad og spiste paa Restauranten.

Middagen havde været slap; Østersene var matte uden at være raadne, Suppen var tynd uden at være ligefrem slet, Oksefileten lige ud ad Landevejen uden det mindste Pikanteri. Kort sagt alt, alt var daarligt, og der var dog ingen Ting, vi kunde gøre Ophævelser over.

Saa er det, Dværgelefanten pludselig lægger sin Gaffel fra sig og spørger mig:

— Hvor længe er det siden, Anna besøgte Dig sidst?

— Anna, siger jeg forundret og spørgende for at vinde Tid.

— Ja, Anna, Du skal ikke nægte det, hun har selv maattet indrømme Alt.

Nu er det min Natur imod at lyve, og jeg indsaa jo nok, at han vidste Besked, og saa sagde jeg altsaa ligefrem:

— Anna, hun var hos mig i Forgaars.

— Og hvor ofte har hun været hos Dig før?

Saa blev jeg fornærmet og sagde:

— Hvad er det Du vil? Vil Du yppe Kiv med mig? Skal vi ikke spise til Middag nu? Hvorfor vil Du ødelægge Agerhønen for mig, den eneste Ret, der hidtil har været nogenlunde ordentlig paa dette pauvre Middagsbord? Hvad er det med Anna?

Dværgelefanten tog sig lidt i det og sagde:

— Ja, Du maa ikke være vred; det er ikke min Hensigt at fornærme Dig, men jeg havde dog troet . . Du er jo dog min bedste Ven, og jeg havde ment, at Du vilde respektere . . . Kort sagt, det gjorde mig ondt, det er naturligvis latterligt . . .

Jeg havde med stor Taalmodighed hørt paa alt dette, nu kunde jeg ikke mere, og jeg sagde en Smule hidsig:

— Jeg tror, Du er gal, min kære Ven! Det havde jeg ærlig talt aldrig troet, at vi to skulde blive Uvenner for en Piges Skyld! Hvorfor bad Du mig sammen med hende og fyldte os først med tunge Trøfler og hed Bourgogne og satte Dig derpaa senere hen og spillede nogle drævende Valsemelodier! Du er dog heller ikke født i Gaar. Saa fortalte jeg hende, at jeg hjemme havde en illustreret

Udgave af Boccaccio, og den vilde hun gærne se. Og senere har hun flere Gange været hjemme at se min illustrerede Boccaccio. Hvad kan jeg gøre for det? Hvad kommer det Hele mig ved? Jeg bryder mig ikke om A n n a, og jeg skal saamænd for Fremtiden ikke se til hende.

Dværgelefanten sagde stille:

— Du tager saa hæftig paa Vej; jeg bebrejder Dig jo ikke noget; det er selvfølgelig min Fejl altsammen, men hvis Du vidste, hvor jeg har holdt af den Pige . . . Jeg forsikrer Dig, det gjorde mig ondt . . .

Men jeg sagde:

— Du maa undskylde, alt dette kan være meget godt, men jeg indser ikke, at det kan være nogen Grund for Dig til at ødelægge min Middag. Jeg indrømmer Dig, at de første Retter var slette. Men disse Agerhøns var aldeles ikke gale, og nu har Du spoleret dem for mig. Jeg har helt mistet Appetiten, og Vinen smager mig ikke.

Dværgelefanten vilde sige noget, men jeg afbrød ham og sagde:

— Nej, kære Ven, vi sympatiserer ikke sammen, lad os hellere hæve vor Omgang. Vi kommer jo nok begge to over det.

Jeg forlangte Regningen, betalte og gik.

Selvfølgelig havde jeg den fuldstændigste Ret paa min Side, og jeg havde handlet fuldt ud korrekt. Men jeg kan ikke gøre for det. Som jeg gaar i Frederiksberg Have, og Blade af gyldent Sølv og Guld

og Kobber daler ned over mig, og mit Blik forvilder sig ind mellem det herlige Løvs mange forvirrede Farver, kommer der noget op i mig, som jeg ikke kan beherske. Jeg tænker paa det Brev, Dværg-elefanten sendte mig i Morges, og hvori han ydmyg beder mig om Forladelse for sin Opførsel; jeg kastede det den Gang i Papirkurven og tænkte ikke mere paa det. Jeg véd godt, jeg havde Ret, men behøver man altid at udnytte sin Ret til dens yderste Grænse? Burde jeg ikke have modtaget den fremstrakte Haand? Det er jo dog en gammel Ven, og er det ikke ogsaa Synd for A n n a, som forsikrer, at hun elsker mig, og hvem det vil være en stor Sorg aldrig at se mig mere? Om jeg nu overraskede de to kære Sjæle, og saaledes som han i sit Brev tiggede mig om, indfandt mig til hans Fødselsdag i Morgen og lod, som om ingen Ting var passeret?

Saaledes ræsonnerer jeg, og da jeg forlader Haven, er jeg kommen saa vidt i min Forsonligned, at jeg lover, at hvis jeg kan tvinge mig selv til det, vil jeg komme.

Det er en Svaghed af mig, men jeg er svag ved Efteraarstide, naar Løvet falder, og Sentimentaliteten stiger op i mig. Min Ulykke er, at jeg er født sentimental; jeg har gjort alt for at bekæmpe det, og det lykkes mig ogsaa til Hverdag. Men i disse mærkelige Overgangsdage er jeg ikke mig selv. Man kan faa mig til al Ting; jeg græder som et Barn, og jeg tilgiver Dværgelefanten!

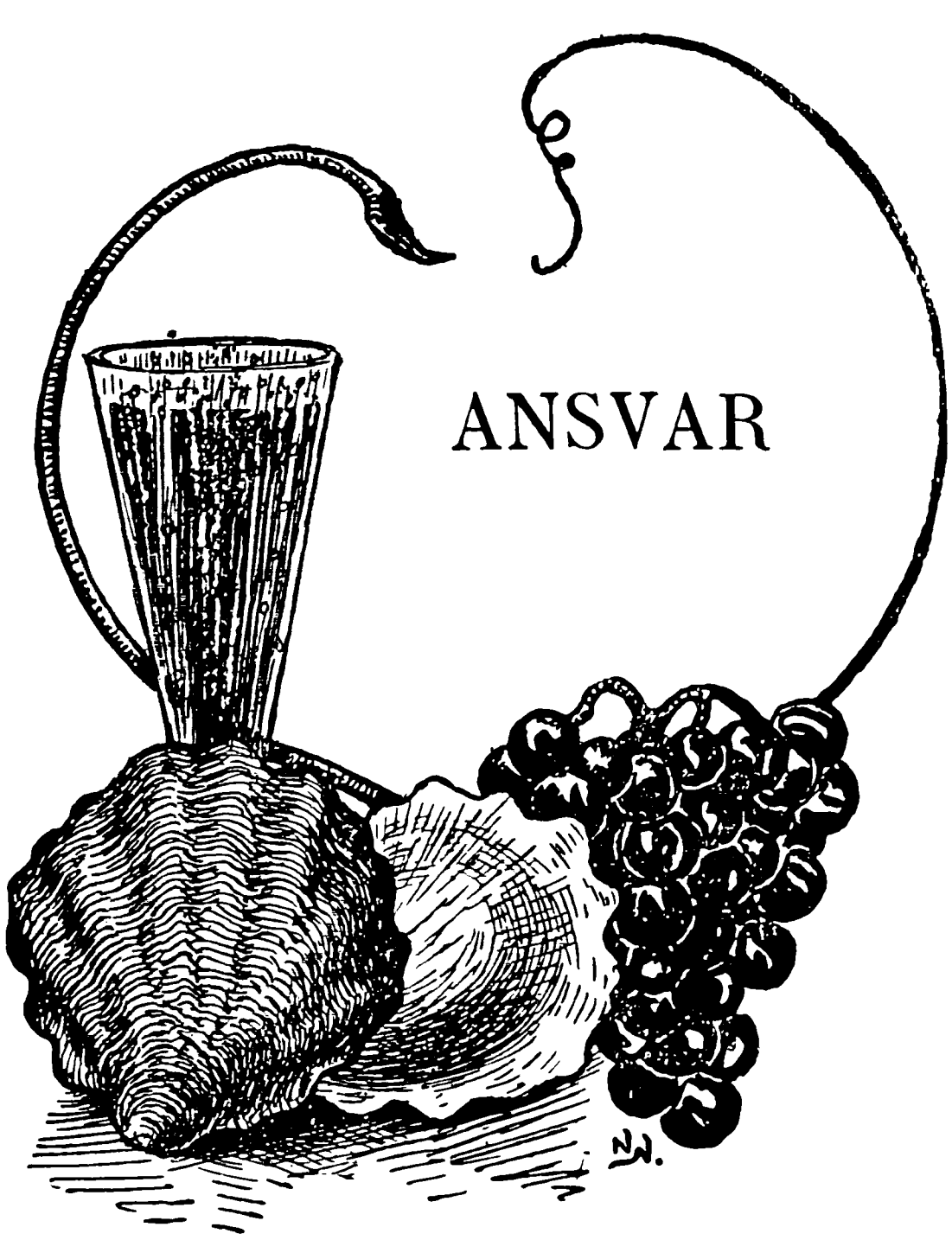

ANSVAR

Jeg lukkede mine Øjne op, venlig missende mod Dagslyset. Ved Siden af min Seng stod en ung Pige. Det forbavsede mig. Jeg er ikke vant til, at der staar en ung Pige ved min Seng, naar jeg vaagner om Morgenen. Derimod plejer Madam Hjort at komme ind, bringe mig min Te og lægge Avisen paa Sengen.

Jeg elsker at drikke Te paa Sengen. Den let opstrammende Drik sætter mig straks i behagelig Stemning og gør mig oplagt til at løbe Avisen igennem, jeg læser Nyhederne og Føljetonen, og naar jeg er færdig dermed, synker jeg hen i en mild Halvdøs.

Men hvor var Madam Hjort i Dag, og hvad var det for en ung Pige?

Hun var middelhøj og slank, og et viltert, lyst Haar purrede sig om hendes Pande. Sine Øjne havde hun slaaet ned, men jeg kunde se, at Munden var parat til Smil. Hun besad den særegne Ynde, man ofte er forbavset ved at træffe hos unge Københavnerinder, der er skudt i Vejret et eller andet Sted ude paa Broerne. Jeg anslog hende overbærende til at være 16 Aar.

Det er vanskeligt at bevare sin Værdighed, naar man ligger afklædt i en Seng. Jeg bestræbte mig dog derfor, og samtidig fulgte mine Øjne den unge Pige, der efter at have sat Bakken paa min Seng smuttede hen over Gulvet. Hun tog mit Tøj, som jeg havde lagt sammen paa en Stol —

jeg lægger altid selv mit Tøj omhyggeligt sammen, for at Folderne ikke skal gaa ud — og, idet hun bøjede sig ned efter mine Støvler, tegnede hendes unge Figur sig paa den tærnede Bomuldskjole. Derefter forsvandt hun, idet hun kastede et lynsnart Sideblik, som hun ikke troede jeg saa, hen imod Sengen. Jeg havde faaet Tid til at se, at hendes Tænder var bedre, hvidere og helere, end det oftest er Tilfældet blandt unge, københavnske Kvinder af den tjenende Klasse.

Jeg læste Avisen og faldt i Søvn, og da Klokken var ti, stod jeg op som sædvanlig, klædte mig paa og gik ind i mit Arbejdsværelse. Jeg har i denne Tid en Del at gøre med at holde Øje med de forskellige Udbytter, Aktieselskaberne giver, og med at lægge de forfaldne Kupons frem. Og til dette Arbejde vil jeg helst have Ro. Men inde ved Siden af blev der hele Tiden rumsteret, og jeg hørte Madam Hjort sige:

— Skabssofaen dèr er ikke nær ordentlig nok støvet af. Man skal kunne gaa den efter med en Finger, uden at der bliver det mindste Støv hængende. Men dèroppe ligger det jo saa tæt, at man kan skrive sit Navn. De maa tage meget bedre fat, hvis det skal blive til noget.

— Aa, hør lidt, Madam Hjort, kaldte jeg, og Madam Hjort gled ind, stor og massiv.

— Madam Hjort, sagde jeg, hvad er det for en ung Pige, der pludselig kommer ind til mig

med Te paa Sengen? Hvor kommer hun fra, og hvad skal hun her? Og hvad angaar Støvet paa min Skabssofa hende?

Madam Hjort svarede:

— Det er den ny Formiddagspige. Jeg har jo sagt det til Herren i Forvejen. Jeg bliver gammel nu; jeg kan ikke mere bøje og bukke mig som i gamle Dage. Og Herren var jo meget villig til, at jeg maatte faa den Hjælp, jeg behøver.

— Selvfølgelig, svarede jeg tankefuld, selvfølgelig. Men jeg havde ikke tænkt mig dette. Jeg havde troet, at De vilde have taget en Rengøringskone til Hjælp. Jeg synes ikke, De den Gang nævnte Ordet F o r m i d d a g s p i g e, og jeg havde ikke forestillet mig en ung, sekstenaarig Pige med lyst Haar og skælmske Mundvige. Hvor stammer hun fra?

— Jeg tror nok, Faderen var Snedker, sagde Madam Hjort, men han er da rejst til Amerika for mange Aar siden, og Moderen har Rulle. For hende er det store Ting at faa denne Plads. Synes Herren ikke om hende?

— Spørgsmaalet er ikke, svarede jeg, om jeg synes om hende, eller om jeg ikke synes om hende. Hun har overrumplet mig en Smule. Jeg var ikke forberedt paa hende. Og jeg spørger mig selv, om det er klogt at fæste en Formiddagspige paa 16 Aar her i Huset.

— Jeg har selv tænkt derpaa, sagde Madam

Hjort alvorlig; her er saa mange fine Ting, hun let kan slaa i Stykker. Men naar man selv stadig gaar over hende ...

— Det var nu ikke saa meget det, jeg mente, afbrød jeg. Men hun kan se meget her i Huset, hun ikke har godt af. Selv om der er en Del, man nok kan skjule for hende, kan det dog ikke undgaas, at hun føres ind i en Verden, der er hende fremmed. Det kan ikke nægtes, Madam Hjort, hun lærer her en vis Luksus at kende, hun faar at vide, hvad god Mad og Vin er.

— Hun skal ikke have Middagsmaden her, indskød Madam Hjort.

— Ligemeget, Madam Hjort, ligemeget. Jeg ved ikke, om det er klogt. Vi, der har det nogenlunde godt her i Livet, har den Forpligtelse at skjule det; ellers opvækker vi hos de Fattige Utilfredshed med deres Kaar og en Misundelse, der gør dem onde. Vi overtager i Grunden Ansvaret for denne unge Pige. Her lærer hun, hvor behageligt det er at gaa i bløde Tæpper og synke om i dybe Stole; hun har aldrig set et Isbjørneskind udbredt foran en Seng, og heller ikke har hun tænkt sig, at man kunde have et Badeværelse stødende op til sit Sovekammer. Hvis hun nu faar Lyst til alle disse Ting, hvad saa, Madam Hjort? Hun er køn og 16 Aar.

— Jeg har ikke set paa hende, sagde Madam Hjort. Det er mig det vigtigste, at hun gør det

Arbejde, hun skal. Man har ondt nok ved selv at komme igennem Verden; man kan ikke paatage sig Ansvaret for andre.

— Det kan være, De har Ret, Madam Hjort, sagde jeg eftertænksomt. I Grunden angaar denne unge Pige mig ikke. Hun kan jo gøre sit Arbejde her i Huset, uden at jeg i det hele taget behøver at lægge Mærke til, at hun er her. Forsøm ikke nogen Lejlighed til at indprænte hende, at hun bør være i højeste Grad tilbageholdende og beskeden. Og endnu ét: det er ikke værd, at hun om Morgenen bringer mig Teen paa Sengen.

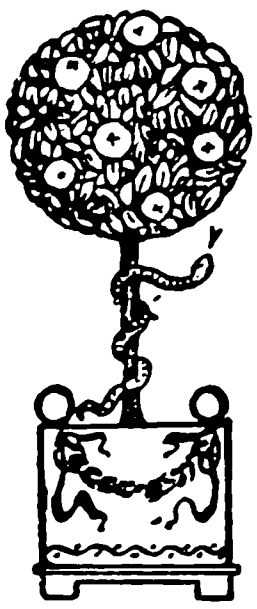

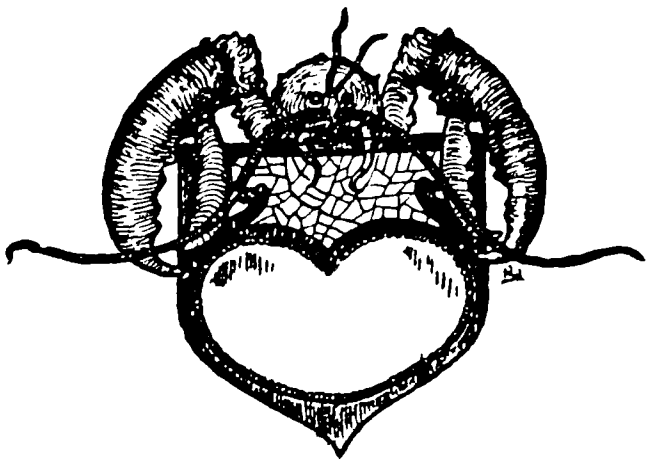

VED SEMESTRETS BEGYNDELSE

Det unge Menneske er kommet, sagde Madam Hjort, da hun lukkede op for mig.

Jeg skyndte mig ind i Dagligstuen, hvor det unge Menneske havde taget Plads. Han fo'r i Vejret.

— Det glæder mig at se Dem, Student Pedersen, sagde jeg. De er bleven mig varmt anbefalet af min gamle Studiekamerat, Adjunkt Holbech. Jeg betragter det som en Aftale, at De spiser til Middag hos mig en Gang om Ugen, naar De ikke har noget bedre. Det vil være mig en stor Afveksling, thi jeg lever meget stille og ser næsten Ingen. Men lad os nu gaa til Bords, Madam Hjort kan ikke lide at vente med Serveringen. Bagefter kan De saa fortælle mig, hvad De synes om hendes Mad.

Saaledes talte jeg i rask paa hinanden følgende Sætninger for at lette min Gæst de første Øjeblikkes Ubehag og for at afparere hans Taksigelser. Jeg tror, jeg vilde være meget mere godgørende, end jeg er, hvis jeg kunde undgaa at blive takket derfor.

Idet jeg lod Studenten gaa foran mig ind i Spisestuen, fik jeg Lejlighed til at studere ham. Han var lang og tynd med uendelig kejtede Bevægelser. Haardet strittede vildt, og Haandleddene stak ud af de altfor korte Jakkeærmer; det sorte Humbug var baade slidt og støvet. Han traadte tungt i et Par landlige Fjersko.

Medens Madam Hjort serverede en fortrinlig Krebsesuppe, sagde jeg:

— Hvornaar kom De til Byen? Har De faaet

Værelse? Hvad synes De om at være her? Hører De Kroman eller Wilkens?

Og jeg bød ham Velkommen i et Glas Sherry, som han drak uden Forstand eller Eftertanke.

— Jeg har lovet Adjunkt Holbech, fortsatte jeg, at være Dem lidt behjælpelig i den første Tid. Det er vel Deres Hensigt at søge Stipendier? Dertil behøves et testimonium paupertatis, som jeg gerne skal paategne for Dem, hvis De ønsker det. Vil De have mere Krebsesuppe?

Stud. Pedersen vilde gerne have en Tallerken til, som han fik, og jeg fortsatte:

— Det er nyttigt at søge Stipendierne straks, men De faar ingen. Efterhaanden lægger Professorerne dog Mærke til Deres Navn, og naar De har søgt flittig et Par Aars Tid, kan De opnaa 30 Kr. om Maaneden. De kan ikke holde Hest og Vogn for Beløbet, men det er altid en Hjælp. Det er vel ogsaa Deres Mening at give Timer?

— Ja, sagde Hr. Pedersen og fortrak Ansigtet.

— Saa vil jeg give Dem det gode Raad ikke at avertere. Jeg tror aldrig, at en ung, ukendt Student har faaet Timer ved at avertere. Hellere maa De gaa rundt til de forskellige Skolebestyrere og spørge, om der er Timer ledige. Saa faar De for Resten heller ingen — i alt Fald ikke foreløbig; nu er Skoleaaret jo lige begyndt, og alle Bestyrerne har deres Skema fuldt besat.

Og da Hr. Pedersen saa nedslaaet ud, sagde jeg:

— Ja, i de første Par Aar bliver det jo ikke saa morsomt herinde! Men De er jo ung. Og dèr er Madam Hjort med sprængt Lam.

Medens vi spiste Stegen, spurgte jeg:

— Hvad har De saa tænkt paa at studere?

Hr. Pedersen saa forlegen paa mig og sagde frygtsomt:

— Æstetik og Filosofi.

— Kære Student Pedersen, sagde jeg og skænkede et Glas Rødvin for ham, mig kommer det jo ikke ved, og jeg har ingen Ret til at blande mig i Deres Forhold. Men hvorfor i Alverden vil De netop studere de to eneste Fag, som giver Dem Vished for at sulte ihjel! Det er dog en underlig Stædighed hos Dem! Tror De ikke, jeg ogsaa kender denne Ungdommens Idealitet, som man senere bitterlig fortryder. Der var ogsaa en Tid, hvor jeg ikke var af denne Verden og kun sysselsatte mig med at spekulere over de højeste Problemer. Jeg fik daarlig Mad, havde næsten ingen Klæder at gaa med, og Kvinderne ænsede mig ikke. Jeg var meget ulykkelig den Gang. Nu har jeg fundet Tilfredsheden. Hvorfor vil De ikke studere Jura, saa er De ovenpaa om en halv Snes Aar, og Vejen til Magt, Ære, Rigdom og Kvindegunst vil staa Dem aaben. Ved Siden af er der jo Ingen, der forbyder Dem at læse lige saa mange Morskabsbøger, De vil, eller filosofiske Skrifter, hvis De ikke falder i Søvn over dem.

Hr. Pedersen svarede ikke, men saa forvildet paa Madam Hjort, der bød ham et Fad med Artiskokker.

— De kender maaske ikke denne Ret, sagde jeg til den unge Æstetiker og Filosof, det er Artiskokker. De skal pille de yderste Blade af og suge de inderste ud. Ja, jeg haaber, De begynder at blive mæt, nu faar De kun lidt Smør og Ost og saa lidt Frugt til Dessert.

— De har vel været oppe i Studentersamfundet, sagde jeg, Adgangen er jo foreløbig gratis for Russer.

— Ja, sagde Student Pedersen, men jeg ved ikke, om jeg faar Raad til at blive der.

— Er der ikke noget, der hedder kontingentfri Medlemmer, spurgte jeg, det skulde De dog forhøre Dem om. Naa, velbekomme!

Og vi gik ind i Stuen for at drikke Kaffe.

— Ja en Pibe, sagde jeg spøgende, kan jeg desværre ikke byde Dem, disse hostrupske Attributer har jeg en Gang ejet, men de er forsvundne sammen med min Ungdom, men en Cigar skal De faa.

Stud. Pedersen drak Kaffe og røg, men syntes stadig ikke at ville faa Munden paa Gled.

Det ringede paa Entrédøren, og jeg kunde høre noget, der lød som Silkebrus ude i Entréen.

Jeg saa, at min Gæst spidsede Øren.

— Kære Student Pedersen, sagde jeg, De maa ikke blive vred, men jeg havde rent glemt, at jeg

venter Besøg i Dag. De tager det ikke ilde op, at jeg siger det ligefrem. Men nu haaber jeg sikkert at se Dem paa næste Tirsdag, og, som sagt, er der noget, jeg kan være Dem behjælpelig med, staar jeg til Deres Tjeneste.

Hr. Pedersen, der var bleven noget rød i Hovedet, rejste sig og takkede for i Dag, og jeg fulgte ham ud.

— Frøkenen venter derinde, sagde Madam Hjort og stak Hovedet ud i Entréen. Er det unge Menneske gaaet?

— Ja han er, sagde jeg, hvad synes De om ham?

— Det var et rigtig pænt ungt Menneske, sagde Madam Hjort.

— De er en naiv og kær Sjæl, sagde jeg, lagde De Mærke til hans Øjne?

— Nej!

— Det gjorde jeg! De var uhyggelige og laa langt inde under Panden. Undertiden, især naar han troede, jeg ikke saa paa ham, fyldtes de med Had. Han hader mig, blot fordi jeg for første Gang i hans Liv har givet ham god Mad at spise.

— Er Folk virkelig saa onde, sagde Madam Hjort.

— Ja, bedre er de ikke. Er det ikke mærkeligt! Jeg var dog yderst elskværdig imod ham og undgik at sige nogetsomhelst, der kunde saare eller krænke ham i hans Fattigdom! Alligevel hader han mig,

som han maaske aldrig har hadet nogen, blot fordi jeg spiser og drikker godt og lever behagelig, og fordi der en Gang imellem høres knitrende Silke i mine Værelser. Hans Sjæl higer efter alt dette, og alligevel vil han være Æstetiker og Filosof. Véd De, hvad han ender som, lille Madam Hjort?

— Nej!

— Han ender som vild Anarkist, naar han først har spist her en hel Vinter en Gang om Ugen. Og det er Deres Skyld, Madam Hjort, blot fordi De laver saa god Mad!

Og med disse Ord gik jeg ind i Dagligstuen, efterladende Madam Hjort i en Tilstand af ubeskrivelig Rædsel.

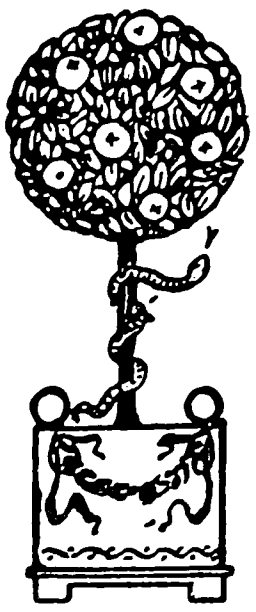

INDVIELSE

Vil Du have en Skive Ananas til, spurgte jeg.

Den lille svarede, at hun ikke kunde spise mere.

— Saa velbekomme, sagde jeg, og lad os gaa ind i den anden Stue.

Madam Hjort havde allerede i Forvejen været inde og lukket op for det Elektriske, og min lille hyggelige Salon laa nu straalende og festlig. Den Lille smuttede hen over det bløde Tæppe, forsvandt ned i en Kæmpelænestol og sagde:

— Gud, hvor Du har det rart her!

Madam Hjort gled stille frem og tilbage og arrangerede Kaffekopper og store fantastiske Flasker med forskelligfarvede, tunge Vædsker.

— Værsgo', Du Lille, sagde jeg, her er Kaffen. Hvad drikker Du til? Vil Du have en Curaçao triplesec, hvis Duft er som tusinde nyslagne Kløvermarker, eller foretrækker Du Prunellens søde, indsmigrende Gift? Du kan ogsaa faa en gammel, stærk vestindiansk Rom, hvis Draaber er flydende Guld.

— Har Du ikke en D o m, spurgte den Lille.

— Det kan Du ogsaa godt faa, sagde jeg — hemmelig lidt misfornøjet med hendes ukultiverede Smag —, og jeg skænkede en D o m for hende, og da hun ikke paa nogen Maade gad flytte sig fra sin Lænestol, tændte jeg ogsaa en Cigaret og stak den i Munden paa hende.

— Madam Hjort, sagde jeg, nu kan De godt gaa, vi behøver Dem ikke mere.

Madam Hjort forsvandt stilfærdig, og vi var ene.

Jeg sagde til den Lille:

— Nu er Du altsaa Herskerinde i mit Hjem. Lejligheden, som Du nu kender i alle dens Detailler, kan Du betragte som din. Kun beder jeg Dig skaane mit Skrivebord. Men det er kun en Bøn fra min Side, og jeg er forberedt paa, at den ikke bliver tagen til Følge. Derfor har jeg ogsaa i Forvejen sørget for at fjærne eller tilintetgøre alle Papirer, der enten kunde kompromittere mig eller virke forstyrrende paa det gode Forhold mellem Dig og mig.

Jeg fortsatte:

— Men der er noget andet, jeg gerne vilde tale med Dig om, og det er Madam Hjort. Denne sjældne Kvinde har tjent mig i tolv Aar med den mest rørende Omhu og den fuldstændigste Selvforglemmelse. Hun er efterhaanden bleven mig ganske uundværlig, hun véd det, og hun har aldrig benyttet sig deraf. Hun er lige saa beskeden, paapasselig og stilfærdig nu som i alle de forløbne Aar. Hun ejer ikke nogen lysende Forstand, men hun besidder en enfoldig Ærlighed og en Hunds trofaste Vedhængen. Du er nu hendes Herskab, det véd hun, og hun vil opføre sig derefter, uden at jeg behøver at sige et Ord til hende. Hun vil være tjenstivrig og ærbødig overfor Dig, uden at Du har nødig at lade hende mærke Afstanden mellem Jer. Hun vil aldrig af

sig selv overskride den. Hun vil lave Dig Te eller Kaffe eller Kakao, alt som Du vil, hun vil, børste dine Støvler og din Kjole, hun vil naarsomhelst Du ønsker det, være Dig behjælpelig.

Jeg beder Dig kun om to Ting. Forsøg ikke at gøre hende til din Fortrolige eller Veninde, hvem Du fortæller dine Hemmeligheder og betror dine smaa Sorger. Hun vil ærbødig og decideret unddrage sig din Fortrolighed og vil vedblive at være, hvad hun er. Og det er godt saaledes. Thi Fortrolighed mellem Herskab og Tyende ender altid med et pinligt Brud. Men paa den anden Side bør Du aldrig glemme, at det gamle Tyende fortjener din fulde Agtelse og — hvis Du holder en Smule af mig — din Hengivenhed. Vær ikke affejende overfor hende; giv hende ikke Ordrer i en kommanderende Tone, men lad hende mærke, at Du betragter hende som en Menneske. Jeg kender dit gode Hjærte og vilde ikke have gjort disse Bemærkninger — som jeg fuldt ud haaber er overflødige —, hvis jeg ikke havde lagt Mærke til, at Du i Dag, da Du kom, og Madam Hjort lukkede op for Dig, ikke sagde Goddag til hende. Jeg véd, det har krænket hende, skønt hun ikke i mindste Maade har ladet sig mærke med noget. Sig G o d d a g til hende, naar Du kommer, og sig T a k, naar hun rækker Dig noget. Det er alt hvad jeg beder Dig om, og jeg véd, at det vil glæde den gamle Dame, som elsker mig højere end sit eget Barn. — —

Jeg havde faaet sagt, hvad jeg vilde, og ventede paa, hvad den Lille vilde svare. Hun svarede Intet. Jeg tænkte mig, at jeg trods al anvendt Umage og Forsigtighed dog havde fornærmet hende ved mine Ord, og at hun var vred og derfor ikke vilde svare, men da jeg bøjede mig over mod hendes Lænestol, saa' jeg, at hun sov. Den megen Mad, den tunge Vin og — hvem véd? — maaske ogsaa min lange Formaningstale, havde overvældet hende; hun var slumret ind, og Cigaretten, der var falden ud af hendes Fingre, havde svedet et stort Hul i hendes Kjole.

Da sukkede jeg dybt, thi jeg forstod, at mine Ord havde været spildte, og at jeg desuden vilde blive nødt til at give den Lille en ny Kjole.

DEN ENSOMME PEBERSVENDS JULEAFTEN

Det var et meget vanskeligt Brev, jeg skulde skrive, og jeg sad længe og betænkte mig, inden jeg fik begyndt. Hvor er det i Grunden besværligt at finde Ord og Sætninger, der ikke blot lyder smukt, men som ogsaa slutter sig tæt og fast om Tanken. Endelig skrev jeg:

København, den 24 Decbr.

Kære, gamle Ven!

Du maa ikke blive bedrøvet eller vred paa mig, naar Du faar dette Brev, jeg ved, at det vil gøre Dig ondt, men det kan ikke være anderledes. I de tolv Aar, Du har været gift, har jeg altid tilbragt Juleaften hos Dig og din Hustru, og Du ved, at jeg holder meget af Eder begge. Alligevel . . ja alligevel, for at tale rent ud, vil jeg helst ikke komme til Dig i Aften.

Jeg passer ikke mere i Eders Kres; dér samles I, hele Familien og navnlig de kære Børn, og det forekommer mig selv, at jeg bliver mere og mere overflødig. Gør Dig nu endelig ingen Bebrejdelser, Skylden er hverken din eller din fortræffelige Hustrus. I omgærder mig hele Aftenen med saa megen kærlig Omhu og saa megen oprigtig Deltagelse, men det er maaske en Indbildning hos mig: netop gennem denne Elskværdighed sporer jeg ligesom en Tusindedel af en Medlidenned, som ydmyger mig og gør mig ondt. Medlidenhed sporer jeg i Børnenes altfor overdrevne

Artighed, ja selv i den Maade, paa hvilken Tjenestepigen byder mig af de hjemmebagte Kager og Pebernødderne.

Du har valgt din Vej i Livet, jeg min. Du lever glad og lykkelig i din Kres sammen med din søde Kone, omgiven af dine sunde og opvakte Børn. Jeg døser gennem Livet som den ensomme Pebersvend, jeg er, uden nogen, jeg holder af, og uden nogen, der holder af mig. Og netop saa tæt op ad din Lykke føler jeg min egen Ensomhed dobbelt.

Derfor glider jeg nu stille bort fra din Kres, hvor jeg ikke hører hjemme. Men idet jeg vender mig om og sender et sidste Blik tilbage til den Stue, hvor jeg har tilbragt saa hyggelige Timer, blinker der en Taare i mit Øje, og jeg kan ikke værge mig mod den Tanke, at I dog maaske alligevel vil savne mig en Smule i Aften. Saa fejg er jeg, at denne Tanke allerinderst bereder mig en lidt bitter Glæde.

Med en vemodig Julehilsen

Din

hengivne

Ven

C h r i s t e n s e n.

Jeg læste det igennem og sagde til mig selv:

— Det er udmærket skrevet. Det kan ikke fornærme ham, og det er ikke for rørende. Jeg

maatte kunne være bleven en fortræffelig Forfatter. Men Gudskelov alligevel, at man ikke har haft det nødigt.

Derpaa ringede jeg paa min Husholderske og sagde:

— Ser De, Madam Hjort, dette Brev skal De øjeblikkelig bringe hen til Kontorchef Smith. Der er ikke noget Svar. Og lad mig med det samme sige, at hvis Kontorchefen skulde komme herop i Dag, saa er jeg ikke hjemme; jeg gik ud i Formiddags og sagde, at jeg blev ude hele Dagen. Men De ved ikke, hvor jeg gik hen.

Saa drog jeg et lettende Suk og fortsatte:

— Højtelskede Madam Hjort, De er den dejligste Husholderske, jeg ved. Fortræk ikke Deres gamle tandløse Mund til et vantro Smil, jeg mener, hvad jeg siger. Og derfor beder jeg Dem ogsaa modtage dette Kjoletøj som en lille, en altfor lille Erkendtlighed. Tak mig ikke; det er mig, der staar i Deres Gæld, bordi De hygger om mig, som De gør. Alene den Maade, paa hvilken De passer min Kakkelovn, gør mig forelsket i Dem. Siden De kom, er jeg aldrig bleven stegt paa den ene Side, og jeg er heller ikke frossen ihjel.

Kære Madam Hjort, der kommer i Aften en Dame. Ja, hende De ved. Hun siger, De er den sødeste, gamle Dame, hun kender. Hun er til Juletræ hos sin Onkel, Krigsraaden, men hun slipper bort Kl. 10. Til den Tid maa De altsaa se at være

kommen hjem fra Deres gifte Datter, selv om hun, hvad jeg godt forstaar, nødig giver Slip paa Dem. Jeg ser paa Dem, at De vil gøre mig den Tjeneste.

Med Maden er der ikke videre Ulejlighed; der kommer en Mand med tre Dusin Østers, De holder jo ogsaa af Østers, lille Madam Hjort, og Rødvinen skal jeg nok nu selv i Eftermiddag gaa og kæle for. Det forstaar De ikke, Madam Hjort, og De lærer det aldrig. Men Champagnen betror jeg Dem at lægge i Isskabet. Og glem ikke T r i p l e s e c'en! Hvad De vil give os efter Østersene, overlader jeg ganske til Dem selv.

Jo, vi har Cigaretter, men hvad det var, jeg vilde sige; der kommer et Grantræ; det skal staa midt paa Spisestuebordet; tag saa endvidere disse Misteltenkviste og anbring dem, De lille Skælm, paa en dekorativ, men taktfuld Maade over den Dør. Og læg godt i overalt, før De gaar.

Farvel, Madam Hjort, gaa med Gud og besørg Brevet.

Jeg har gengivet denne Monolog saa udførlig, fordi den viser, hvorledes man skal tale til sin Husholderske. Madam Hjort er parat til at gaa i Ilden for mig, hun elsker mig og generer mig aldrig. Aldrig lægger hun Haarnaale frem paa demonstrative Steder som tavse Bebrejdelser, aldrig siger hun et ondt Ord til dem, der besøger mig; aldrig viser hun dem et uvenligt Ansigt. Og ingen kan lave Kaffe som hun.

Madam Hjort var gaaet, og jeg syslede rundt i Stuen og pakkede forskellige Pakker ud. Der var en lille, smækker Paraply, en koket, lille Taske af Vaskeskind og med særskilt Portemonærum, Sæbe (Vera Violette), Parfume (Fougère Royal), en Blaaræv, der bed sig selv i Halen, og tre Par Silkestrømper. Hver Genstand blev anbragt saaledes, at dens Fortrin fremhævedes, og Ensemblet var fortryllende.

— Meget vel, sagde jeg til mig selv, alt er parat, hun kan komme, naar hun vil. Er det nu ikke bedre end disse Juleaftner hos Smiths, hvor vi ikke med al vor Anstrængelse kunde faa Tiden til at gaa. Sidste Gang maatte jeg Gud hjælpe mig endogsaa danse omkring et Juletræ, til Højre klyngede et halvhundredaarig Fruentimmer sig til min ene Haand, medens den anden var optagen af et et lille fireaars Væsen, som tørrede sin Næse op ad den. Nej, som jeg skrev til min Ven Smith, jeg passer ikke til Familielivet. Den gamle, ensomme Pebersvend kommer der ikke.

Saa satte jeg mig ned og tog Marcelle Tinayres sidste Roman La Rebelle, som jeg mærkelig nok endnu ikke havde faaet læst, og idet jeg begyndte paa den, imødesaa jeg med stille Glæde, men uden Utaalmodighed, at Klokken skulde blive ti.

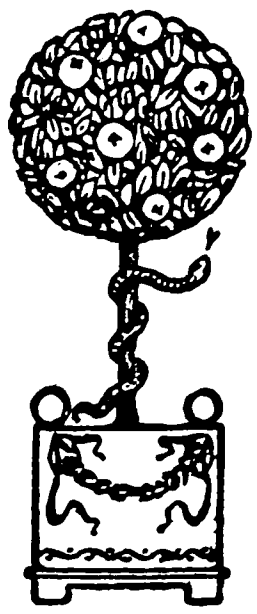

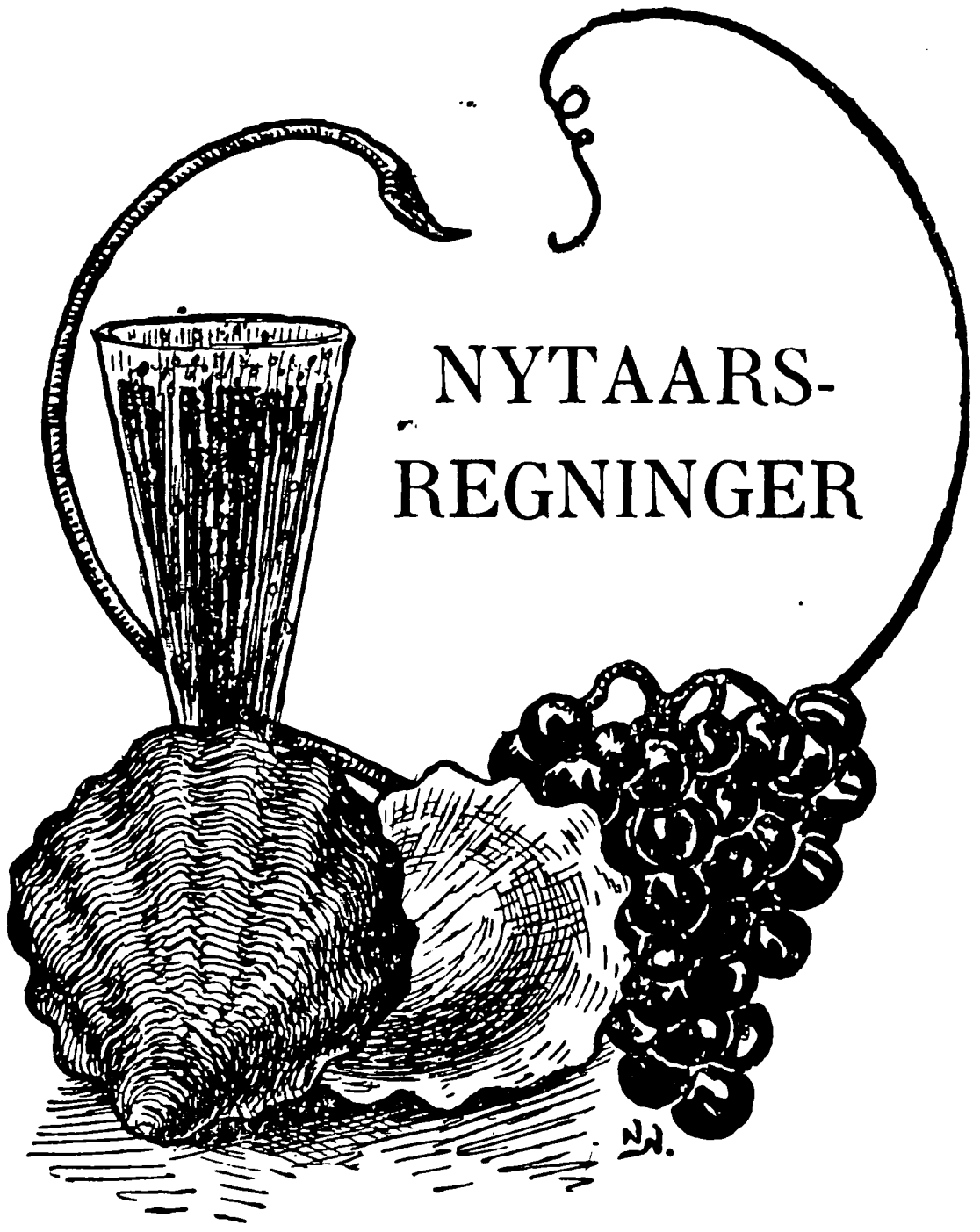

NYTAARS-REGNINGER

Madam Hjort, kaldte jeg, De maa komme ind og hjælpe mig.

Madam Hjort kom.

— Jeg stod netop og skulde spejle Herrens Æg til Frokost.

— Det faar vente, Madam Hjort, sagde jeg, De maa hjælpe mig her, ellers klarer jeg aldrig disse Nytaarsregninger.

— Hvad er der, sagde Madam Hjort simpelt og ligefrem, dog med en lille Tilsætning af højst undskyldelig Nysgerrighed.

Jeg sagde, mere henvendt til mig selv end til Madam Hjort:

Det er langtfra, at jeg deler den store Hobs Uvilje mod Nytaarsregninger. Tværtimod! Jeg elsker at modtage disse lange Opgør, der vidner lige fordelagtig om min Købedygtighed og om Kræmmernes Regnefærdighed. Jeg ynder i et ledigt Øjeblik at samle mig selv og kaste et Blik tilbage over det Svundne og det Vundne, som Henrik Scharling en Gang har sagt. Jeg fører ingen Dagbog. Men Nytaarsregningerne er mine Dagbøger; ved Hjælp af dem lever jeg mit Liv om igen i Erindringen; dette lille, sirlige Manuskript fra Neiiendam, skrevet med saa stilfuld en Haand som nogen Munkekrønike, er en knap og annalistisk, men for mig indholdsrig og suggestiv Beretning om alle de Middage, jeg spiste i Fjor, og om alle de glade og gale Minder, som knytter sig til dem.

Forstaar De nu, Madam Hjort, hvorfor jeg elsker mine Nytaarsregninger?

Madam Hjort svarede lidt mut:

— Det forstaar jeg godt, men hvad er der saa egenlig i Vejen?

Jeg sagde:

— Madam Hjort, De bør ikke være mut, De bør være glad over, at De kan yde mig en væsenlig Tjeneste. Jeg bliver gammel, Madam Hjort, min Hukommelse er ikke saa god. Vil De tro, Madam Hjort, at der er flere af de paa disse Regninger opførte Poster, som ikke siger mig noget.

— Saa er de vel forkerte, sagde Madam Hjort.

— Det er det, jeg ikke véd, sagde jeg, og det er derfor, jeg behøver Deres Bistand. Her er f. Eks. en Blomsterregning paa fem Hundrede og nogle Kroner. Hovedsummen skræmmer mig ikke, men enkelte Poster forvirrer mig. I Dagene fra den 7de til 13. April i Fjor staar der opført for hver Dag en Buket til 20 Kr. Hvad kan det have været, og hvem kan det have været?

Madam Hjort tænkte sig om et Øjeblik og sagde:

— Var det ikke hende den franske, eller hvad hun nu var, som sang, jeg véd ikke hvor. Det var vist hende, der altid var saa kaad ved Middagen, og som ved Dessertén vilde have, at jeg skulde danse Mavedans sammen med hende oppe paa Spisebordet.

Jeg udbrød begejstret:

— Ja, selvfølgelig. At jeg kunde glemme hende! Gud, hvor man i Grunden er utaknemmelig! Men nu, kære Madam Hjort, kommer der noget, der er vanskeligere. Ser De dette lille Værk, det er et Heltedigt paa otte Sider fra min Herreekviperingshandler; jeg kalder det udtrykkelig et Heltedigt, fordi Mandens Heltemod skinner ud af hver Linje. Ser De, Begyndelsen er der ikke noget at sige til: En vatteret Hjemmejakke 55 Kr. . . et Par Morgensko 8 Kr. 85, en Flaske Parfume 5 Kr., nyt Betræk paa en Pels 80 Kr., en Haandkuffert 85 Kr., alt dette er kun rimeligt og kan ikke overraske nogen. Men i Juni Maaned dukker der op: En Dameparaply 22 Kr., en Dametaske 12 Kr., en Dameportemonnæ 10 Kr. Jeg erindrer ikke, hvem jeg har givet denne Dameparaply, denne Dametaske og denne Dameportemonnæ.

— Var det ikke i Begyndelsen af Juni Maaned, spurgte Madam Hjort.

— Jo, det er.

Madam Hjort sagde med stor Bestemthed:

— Saa var det den lille, mørke Dame, som blev her til Frokost og altid gav mig 2 Kr. i Drikkepenge.

— Herregud, sagde jeg halvt ærgerlig, ingen andre end hende; jeg havde glædet mig til, at det var en helt anden, jeg havde glemt. Nu skal jeg ikke plage Dem længere, Madam Hjort; der

er kun én Ting til; her faar jeg pludselig en Regning paa 15 Kr. for 10 Alen Kjoletøj den 21de December i Fjor; det er umuligt; det er saa kort siden, at jeg maatte kunne huske det. Den 21de December i Fjor kendte jeg ikke nogen Dame, som jeg har foræret 10 Alen Kjoletøj.

Jeg glemmer aldrig Madam Hjorts Udtryk af ædel Beskedenhed, da hun sagde:

— Det skulde vel ikke være det Kjoletøj, som Herren var saa venlig at forære mig til Jul?

— Madam Hjort, sagde jeg rørt, De er en Perle, og jeg er et Asen. Her gaar De og hygger om mig hver Dag, og til Jul spiser jeg Dem af med for 15 Kr. Kjoletøj, og en fransk Chanteuse, som jeg allerede havde glemt, og som nu er, Gud maa vide hvor, ødslede jeg alene i Blomster 20 Kr. paa om Dagen. Madam Hjort, jeg gør Dem en Undskyldning, og jeg lægger 10 Kr. paa Deres Løn.

Og da Madam Hjort vilde takke mig, sagde jeg blidt:

— Tak mig ikke, men gaa nu tilbage til Deres Spejlæg.

FORKØLELSE

Her er tolv rene Lommetørklæder, sagde Madam Hjort.

Herregud, sagde jeg, tolv Lommetørklæder, hvad skal det nytte! Havde det endda været tolv Dusin eller tolv Hundrede!

— Er det stadig lige slemt, spurgte Madam Hjort deltagende og med Bekymring.

— Det véd jeg ikke rigtig, sagde jeg, jeg synes, der er ligesom en Bedring. I dette Øjeblik for Eksempel har jeg Luft i det højre Næsebor. Men det venstre er ganske tilstoppet. Om fem Minutter er det maaske omvendt, at mit højre er tilstoppet. Og det kan ogsaa godt passere nu og da, at der ikke er Spor af Luft i noget af Næseborene, og saa har jeg en Følelse, som om jeg skal kvæles, naar jeg lukker Munden i.

— Det er dog skrækkeligt, sagde Madam Hjort, men det skal vel have sin Tid.

— Det er endda ikke det værste, sagde jeg, men jeg har ganske mistet min Smag. Jeg har ikke Spor af Glæde af at spise i denne Tid. Det er akkurat Hip som Hap, hvad De byder mig. Jeg var i Selskab i Gaar og fik en Dyreryg, som jeg sad og spiste af i god Tro. Jeg fik først bagefter at vide af en anden, at den havde været bedærvet. Jeg havde hverken kunnet lugte eller smage noget. Hvad maa Folk tro om mig? Jeg spiser, hvad der bliver sat for mig, men egenlig Appetit har jeg ikke, og mit Humør lider derunder.

Jeg pudsede min Næse i et rent Lommetørklæde (det var det femte den Dag, og Klokken var ikke stort mere end tre) og fortsatte:

— Jeg er bange, at Folk skal tabe deres Respekt for mig. Jeg var for et Par Dage siden til en Ungkarlemiddag. Vi faar en Rødvin. Alle ser hen paa mig og venter, hvad jeg vil sige om den. Meget vel, jeg smager og smager, men det forekommer mig ikke, at Vinen er noget særlig, og jeg siger:

— Vinen er rigtig god, det er en meget ordentlig femoghalvfemser Bordvin.

— Og hvad var det saa, spurgte Madam Hjort i den højeste Spænding.

— De vil ikke tro mig, naar jeg siger det, Madam Hjort, sagde jeg, men det var en Slotsaftapning otteoghalvfjerds! Værten var selvfølgelig krænket, og hele Stemningen var ødelagt. De andre troede, jeg med Vilje havde taget fejl for at være ondskabsfuld. Og jeg lod dem blive i Troen; jeg kunde dog ikke fortælle dem, at jeg var saa forkølet, at jeg ikke kunde smage en Femoghalvfemser fra en Otteoghalvfjerdser. Men kedeligt er det, og ret længe kan det ikke gaa.

I dette Øjeblik ringede det. Det var Dværgelefanten.

Han er bleven saa irriterende i den sidste Tid. Han taler ikke om andet, end om hvad han har faaet at spise i de forskellige Middagsselskaber, hvor han har været. Jeg selv taler aldrig om Mad.

Og er der noget, der er mig ligegyldigt, saa er det, hvad andre har faaet at spise.

Jeg tog jo ikke fejl. Næppe havde Dværgelefanten sat sig, før han fortalte om en Middag, som han og de andre graasprængte Drenge havde spist forleden. Og selvfølgelig smagte han paa hver enkelt Ret.

— Vi fik en Strassbourger-Gaaseleverpostej en croûte, sagde han triumferende.

Spor af Takt har Mennesket jo nemlig ikke. Men jeg besluttede at hævne mig.

— Naa, det var altsaa en oldnordisk Middag, bemærkede jeg rolig.

— Oldnordisk, spurgte Dværgelefanten, jeg forstaar ikke rigtig . . .

— Jeg mener, Middagen var altsaa sammensat af forhistoriske Retter.

Dværgelefanten stirrede paa mig.

— Jeg erindrer, fortsatte jeg, at jeg i forrige Aarhundrede spiste Gaaseleverpostej en croûte. Nu troede jeg altid, man fik den i Gelée. Men det er al Ære værd af Værten, at han kunde opdrive det andet. Og det er kuriøst at høre, at det lod sig gøre.

Dværgelefanten var dog ikke mere lammet af dette Nederlag, end at han fortsatte:

— Saa fik vi ung Lammesteg med Spinat.

— Hvordan smagte det, spurgte jeg ivrig.

— Udmærket, sagde Dværgelefanten og smaskede væmmelig. Har Du aldrig spist det paa denne Tid af Aaret?

— Nej jeg har ikke, sagde jeg, jeg spiser ikke ungt Lam senere end Januar Maaned ud. Det var derfor, jeg gerne vilde vide, hvordan det smagte.

Dværgelefanten saa et Øjeblik paa mig og rykkede sin Stol et Skridt tilbage. Det dæmrede ubestemt for hans Bevidsthed, at han var i Fare, men han havde ikke Resoluthed til at bryde af. Og han fortsatte:

— Saa var der friske Slikasparges.

Jeg sagde rigtig venlig:

— Hvorfor føjer Du til, at de var friske? Plejer Du at faa fordærvede Slikasparges dér, hvor Du kommer?

Dværgelefanten plumpede lige i den Fælde, jeg havde lagt for ham, og svarede:

— Nej, det plejer jeg ikke, men de fleste Steder faar man da paa denne Aarstid henkogte Slikasparges.

— Gør man det, sagde jeg forundret, det vidste jeg ikke. Jeg har nok hørt Tale om, at der eksisterede et billigt Næringsmiddel, der bestod af henkogte Slikasparges, men jeg troede, at det hovedsagelig kom til Anvendelse saadanne Steder, hvor det gjaldt om at levere saa billig Kost som muligt, som f. Eks. i Tugthuse eller paa Tvangsarbejdsanstalter; jeg vidste ikke, at de serveredes ved københavnske Middagsselskaber.

Nu blev Dværgelefanten rasende:

— Hvorfor er Du saa ondskabsfuld i Dag,

sagde han. Jeg forsikrer Dig, at det var en fortræffelig Middag!

Jeg smilede blidt og ironisk:

— Det hører jeg jo, og efter alt at dømme har det virkelig været en højst original Middag. Men nu maa Du undskylde mig, kære Dværgelefant, jeg har ikke Tid mere i Dag.

Dværgelefanten gik sin Vej, dybt beskæmmet. Men jeg var blevet i et ypperligt Humør og kaldte paa Madam Hjort.

— Madam Hjort, sagde jeg, det gaar bedre, nu tror jeg nok, jeg har Luft i begge Næseborene.

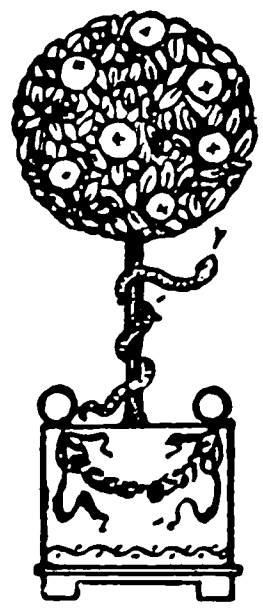

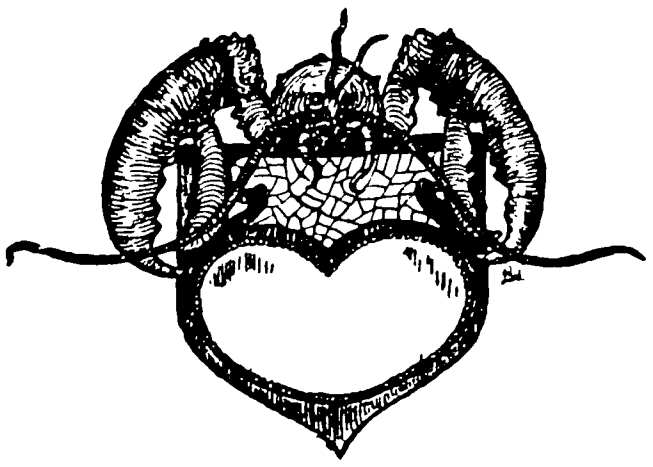

HOS PFORDTE
I HAMBORG

Jeg sidder i Hotel Bristol og lytter til det ungarske Orkesters vilde og ujævne, men betagende Spil. Poetisk som jeg er, skænker jeg mit Glas fuldt og hæver det mod Lyset, og idet jeg længe stirrer paa Luftperlerne, der bobler op og ned, mindes jeg ved en lige saa dristig som latterlig Idéassociation min Barndom, da jeg som tre-fire Aars Dreng sad ved Vinduet og saa Snefnuggene hvirvle ned og op udenfor Vinduet. Champagneboblerne og Snefnuggene, er det ikke begge Budbringere fra det hemmelighedsfulde og det uendelige? Og jeg, der nu sidder og drikker min Extrasec, er jeg stort klogere end det lille fireaars Barn, hvis Hjærte Snefnuggene fik til at banke?

Jeg er og bliver en tosset Idealist. Jagten efter det nye og det uendelige kan jeg aldrig opgive. Jeg oplever altid Skuffelser, men Haabet gror dog stadig frem igen paa Bunden af min Sjæl. Jeg er et stort, naivt Barn.

Fik f. Eks. ikke Dværgelefanten i forrige Uge mig slæbt afsted til Hamborg, for at vi skulde spise hos Pfordte? Han overtalte mig til at rejse Lørdag Aften; saa kunde vi indtage vor Middag hos Pfordte om Søndagen og være hjemme igen Mandag Morgen. Og Æventyret fristede mig som saa ofte før.

Vi spillede Ecarté hele Natten under Vejs. Da vi ankom til Dammthor, havde jeg vundet halvandet Hundrede Reichsmark. Thi Dværgele-

fanten spiller slet Ecarté. Der udkræves til dette Spil en vis jævn Ro, som han ikke besidder. Rammes han en Stund af Uheld, bliver han enten overdreven frygtsom eller forfalder til det vildeste beregningsløse Hasard. Han er derfor et forholdsvis let Offer i Ecarté.

Vi tog ind paa Hamburger Hof og gik straks i Seng Kl. 8 om Morgenen efter at have givet Ordre til, at man skulde vække os ved Femtiden. Saa tog vi Bad, klædte os paa og gik hen til Pfordte.

Jeg kender intet hyggeligere eller festligere Sted i Verden end Pfordtes Restaurant. Den livréklædte Tjener ved Indgangen med Knæbenklæder og Spændesko, de tykke Tæpper paa Gulvene, de brede, bløde Gardiner, det hvide, lyse Rum, det magnifike Bordservice — alt stemmer Sindet til Glæde. Jeg har altid hos Pfordte den samme Opvarter, en ung Fyr, der betjener mig hurtig som en Franskmand, intelligent som en Italiener, slavisk som en Orientaler og elegant som en Vikomte. Han ved, hvad jeg holder af, og gør mig opmærksom paa det bedste, Huset har.

Dværgelefanten og jeg bestilte fersk Kaviar, Entrecôte à la Rossini, Trøfler i Serviette, Snepper i Kasserolle og Slikasparges. Vi fik hentet en gammel Châteauvin frem til 35 Mark Flasken. Vi fik straks et Par Flasker af den foruden en Dobbeltflaske M u m m, vi drak tappert, og i et kort Øjeblik troede jeg mig lykkelig. Rundt om mig sad kun

velklædte Herrer og smukke Damer med Perler i Ørene, og Bordet foran mig fyldtes som af sig selv med de lifligste Retter.

Men da var det, at Dværgelefanten pludselig faldt sammen. Rejsens Besværligheder, Spillets Anspændelse, den megen Mad og den tunge Vin havde været for meget for ham. Han aabnede sit Indre for mig og betroede mig alt.

Han fortalte mig med en allerede grødet Stemme, at han var forelsket, haabløst, ydmygende og latterlig forelsket. Og Tanken om hende forlod ham aldrig, hvor meget han end søgte at døve den ved Drik og Spil og Mad. Hans eneste Haab, naar han rejste sig om Morgenen, var at møde hende i Løbet af Dagen, han kresede op og ned paa de Steder, hvor han troede, han muligen kunde opfange et Glimt af hende. Han drejede aldrig om et Gadehjørne uden at sige til sig selv, at det jo ikke var umuligt, at hun netop vilde dukke frem der. Kærligheden gjorde ham ikke blot latterlig, den gjorde ham fejg og lumpen. Han vidste, hun besøgte en anden, og han spionerede ud, naar hun kom, og naar hun gik. Og efterhaanden som Dværgelefanten fortalte dette, fyldtes hans Øjne med en glasklar Vædske, der hvert Øjeblik kunde bryde frem som Taarer.

Jeg sagde til Dværgelefanten:

— Tag Dig dog sammen Menneske. Her ligeoverfor sidder jo den unge Behrens af Firma

L. Behrens Söhne og stirrer herover. Og dèr sidder den stenrige Skibsreder Leisz, Hamborgs største Mand. For ikke at tale om de to monoklede Løjtnanter dèr, der paa en foruroligende Maade er begyndt at dreje deres lange Halse indenfor de stive, røde Kraver her henad. Gør dog ingen Skandale!

Jeg fortsatte efter at have suget Hovedet paa den anden Sneppe:

— Det gør mig ondt, at Du har fortalt mig alt dette. Thi det kommer ikke mig ved, og det interesserer mig ikke. Vi er udmærkede Venner. Jeg vil gærne spise med Dig og spille med Dig; jeg vil endogsaa gærne laane Dig Penge; men jeg vil ikke plages med dine Kærlighedshistorier.

Og jeg sagde endvidere til Dværgelefanten:

— Du havde stor Magt over mig, Du kunde faa mig med til hvadsomhelst, til de vildeste Sold og de mest dødbringende Middage. Du var i Færd med at tage Livet af mig. Jeg frygtede Dig, og samtidig var jeg tryg i dit Selskab, fordi Du var helstøbt og kompakt og ikke plagede mig med Literatur, Kunst eller Kærlighed. Rigtignok foragtede jeg Dig en Smule. Men deri var intet saarende for Dig. Thi enhver Solderist foragter sine Kammerater uden at mene noget dermed. Han vil derved blot for sig selv præcisere, at han egenlig er skabt til noget bedre. Men nu er jeg ikke tryg mere i dit Selskab, thi jeg véd, at Du er forelsket, og jeg

frygter Dig ikke mere, men jeg har Medlidenhed med Dig. Din Magt over mig er brudt!

I dette Øjeblik skød en lille haltende Kobolt op af Jorden ved Siden af vort Bord. Det var Frantz Pfordte selv, Verdens prægtigste Vært. Han er uforlignelig; lydløst humper han rundt til alle Bordene, fornøjet gnider han sine Hænder, og det hjærteligste og faderligste Smil spiller om hans graa, skægløse Læber, naar han spørger, om man er tilfreds.

— Vist er vi tilfreds, Pfordte, svarede jeg; det ved De godt, at man altid er hos Dem; men den ene Flaske Rødvin smagte af Prop.

Havde jeg vidst, hvilket Indtryk dette vilde gøre paa Manden, havde jeg ikke sagt det. Han blev ligbleg og rystede af Sindsbevægelse og Sorg. Og han bragte os øjeblikkelig en anden Flaske, tiltrods for at der af den, der smagte af Prop, var meget lidt tilbage.

Dværgelefanten og jeg drak videre, og han blev meget fuld. Men han talte ikke mere om hende. Og da Klokken blev 11, kørte vi til Banegaarden og tog hjem. Vi sov paa hele Rejsen. Og vi skiltes ved Ankomsten med et koldt Haandtryk, uden at nogen af os kunde finde et passende Afskedsord.

Saa trist gaar det her i Verden! Jeg havde stolet saa sikkert paa Dværgelefanten, og ogsaa han skulde svigte mig . . .

I dette Øjeblik falder det ungarske Orkester ind med en skingrende Czardas; jeg farer op af mine Drømmerier og hæver mit Glas i Vejret. Og idet jeg ser Champagneboblerne, mindes jeg den lille fireaars Dreng, der opfyldt af ubevidste Længsler sad og stirrede paa Snefnuggene, der hvirvlede udenfor Vinduet. Da han strakte sin lille Haand ud og fik fat i dem, smæltede de og blev til Vand. Og jeg, som snart er fyrre Aar, men som stadig længes og søger og som skuffes, naar jeg endelig tror at have fundet en Ven, er jeg stort klogere end den lille fireaars Dreng?

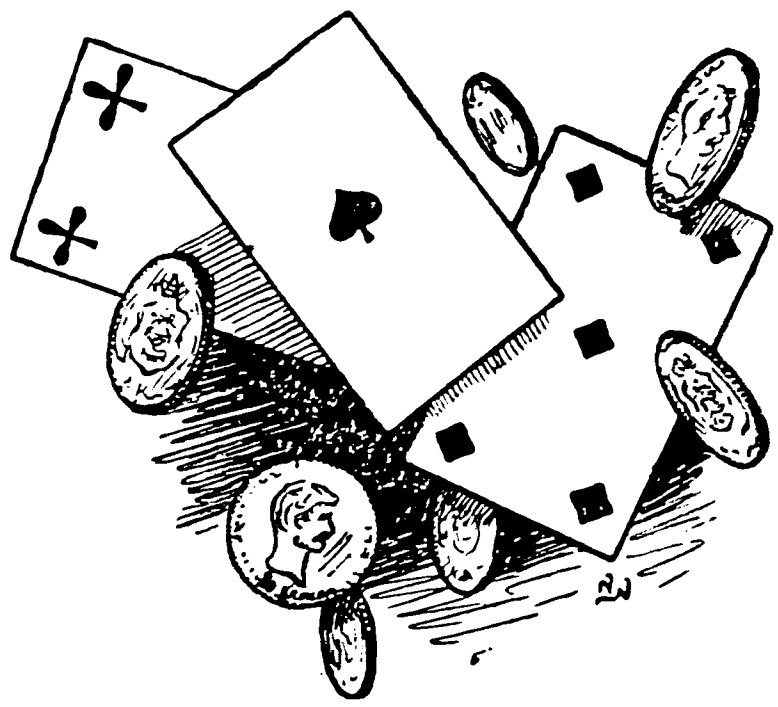

OPBRUD

Nej, sagde jeg til mig selv, jeg holder det ikke gaaende mere.

Jeg sad i Kaféen og kastede et sygt Blik ud over Kongens Nytorv. Alt var graat, fugtigt, klamt og trist; Damernes Kjolekantninger slæbte i snavset Snesjap, og Herrerne vadede afsted i Galocher med Gadestænk langt op ad Benklæderne.

Jeg følte mig saa underlig ked af det Hele.

— Det er latterligt, sagde jeg til mig selv, men det er utvivlsomt. Den rolige Sindsligevægt, jeg ved store Ofre havde tilkæmpet mig under Livets Storme, fejes over Ende af et Par Dages grumset Tøvejr, og jeg befinder mig i Øjeblikket faktisk paa Selvmordets Rand.

Jeg henfaldt i Tanker og fortsatte:

— Og paa denne Tid ligger Nizza forgyldt af den reneste, klareste Sol. Hvert Luksustog bringer nye Gæster fra Paris. Overalt i Palmealléerne og langs Middelhavet farer elegante Parisere sommerklædte afsted i de nyeste Biler ved Siden af duftende Damer med Sportskasketter siddende paa Snur over Haarfletningen. Langs Vandet gaar affældige Oldinge og sælger blaa Lorgnetter til Folk, der ikke kan taale Solens skarpe og klare Lys. Hvilken latterlig Tanke, naar jeg samtidig ser det blege og fattige Lys, som vi maa nøjes med herhjemme! Og nu kommer jeg pludselig til at tænke paa de store Havskildpadder, der, lænkede om den ene Forluffe, laa og plaskede midt i det solbeskinnede

Middelhav udenfor den store Restaurant og vakte de skønneste Forhaabninger om de Nydelser, der beredtes En indefor, Forventninger, der ingenlunde skuffedes. Og i Løbet af tre Kvarter er man i Monte Carlo . . .

Jeg sprang op fra min Stol:

— Jeg rejser, sagde jeg, jeg rejser endnu i Aften.

Og jeg skyndte mig hjem.

— Madam Hjort, sagde jeg, vil De være saa venlig at pakke min Kuffert, jeg rejser i Aften.

— Bliver Herren længe borte, skal der meget med, spurgte Madam Hjort.

— Jeg rejser en fire Ugers Tid til Rivieraen, saa kan De selv tænke Dem, hvad jeg skal have med.

— Det bliver altsaa den lille Haandkuffert og den store Rørkuffert, sagde Madam Hjort. Og saa véd jeg ikke, om Hattefutteralet . . .

— Hattefutteralet, spurgte jeg i en ildevarslende Tone.

— Jeg tænkte til den høje Hat . . .

— Madam Hjort, sagde jeg i en sørgmodig Tone, nu har De været hos mig i 12 Aar, og De svæver endnu i den utilladelige Ukyndighed at tro, at man gaar med Silkehat ved Rivieraen. Har De nogensinde set mig tage Kjole paa tidlig om Morgenen, eller kunde De tænke Dem Muligheden af, at jeg mødte til en af Grev R a b e n s officielle Middage i Morgentøfler? De kan gaa hele Rivie-

raen igennem, lige fra Marseille til Ventimiglia, og De finder ikke en eneste høj Hat. Vil De da absolut kompromittere mig overfor det elegante kosmopolitiske Selskab, der i denne Maaned stævner sammen paa Azurkysten?

I dette Øjeblik ringede det. Det var den Lille.

— Hvad er her paa Færde, spurgte hun forundret, skal Du rejse?

— Ja, sagde jeg, tror Du ellers, jeg vilde pakke to Kufferter, hvis jeg ikke skulde rejse?

Den Lille stod bedrøvet; saa sagde hun:

— Bliver Du længe borte?

— Ja, sagde jeg, jeg rejser en fire Ugers Tid til Rivieraen, vil Du med?

Den Lille saa paa mig og sagde ingenting.

— Undskyld, sagde jeg i en lidt hastig Tone; der er ikke megen Tid at spilde. Jeg rejser i Aften; vil Du med eller vil Du ikke med?

— Gør Du Nar ad mig, spurgte den Lille.

— Nej, sagde jeg utaalmodig, jeg gør ikke Nar. Nu spørger jeg Dig for tredje og sidste Gang, om Du vil med.

Den Lille brast pludselig i Graad og slyngede Armene om Halsen paa mig.

— Vil Du virkelig have mig med, sagde hun. Og er det ikke dit Spøg? Aa, Du er saa god.

Jeg løsnede den Lilles Arme og sagde:

— Du maa undskylde, jeg skal pakke. Gør mig den Tjeneste ikke at blive hysterisk. Naar Du

har Lyst til at komme til Rivieraen, er der intetsomhelst mærkeligt eller heroisk i, at jeg tager Dig med. Jeg er aldeles ikke god og hader, at man siger til mig, at jeg er det. Jeg er i alt Fald ikke bedre end saa mange andre Mennesker.

Men da jeg alligevel trods min tilsyneladende Ro var en Smule bevæget over den Lilles Følelsesudbrud, vendte jeg mig til Madam Hjort:

— Er det en Maade, sagde jeg, at lægge en sort Kjole sammen? Man skulde, saa sandt Herren staa mig bi, ikke tro, at De havde været hos mig i 12 Aar! De krøller den jo, saa det er en Gru. Hvor ofte skal jeg sige Dem, at De først skal glatte Kjolen omhyggelig ud, derpaa tager De den i Ærmegabene og bøjer Kraven ned, saa folder De den sammen paa langs, og saa først bøjer De Skøderne op. Saadan! Saa tager den næsten ingen Plads og krølles ikke. Vil De nu huske det til næste Gang.

Madam Hjort sænkede sit Hoved for dette Uvejr og vrededes ikke. Med sin fine Takt havde hun straks forstaaet, at jeg kun gav hende denne Overhaling for at unddrage mig den Lilles Taksigelser.

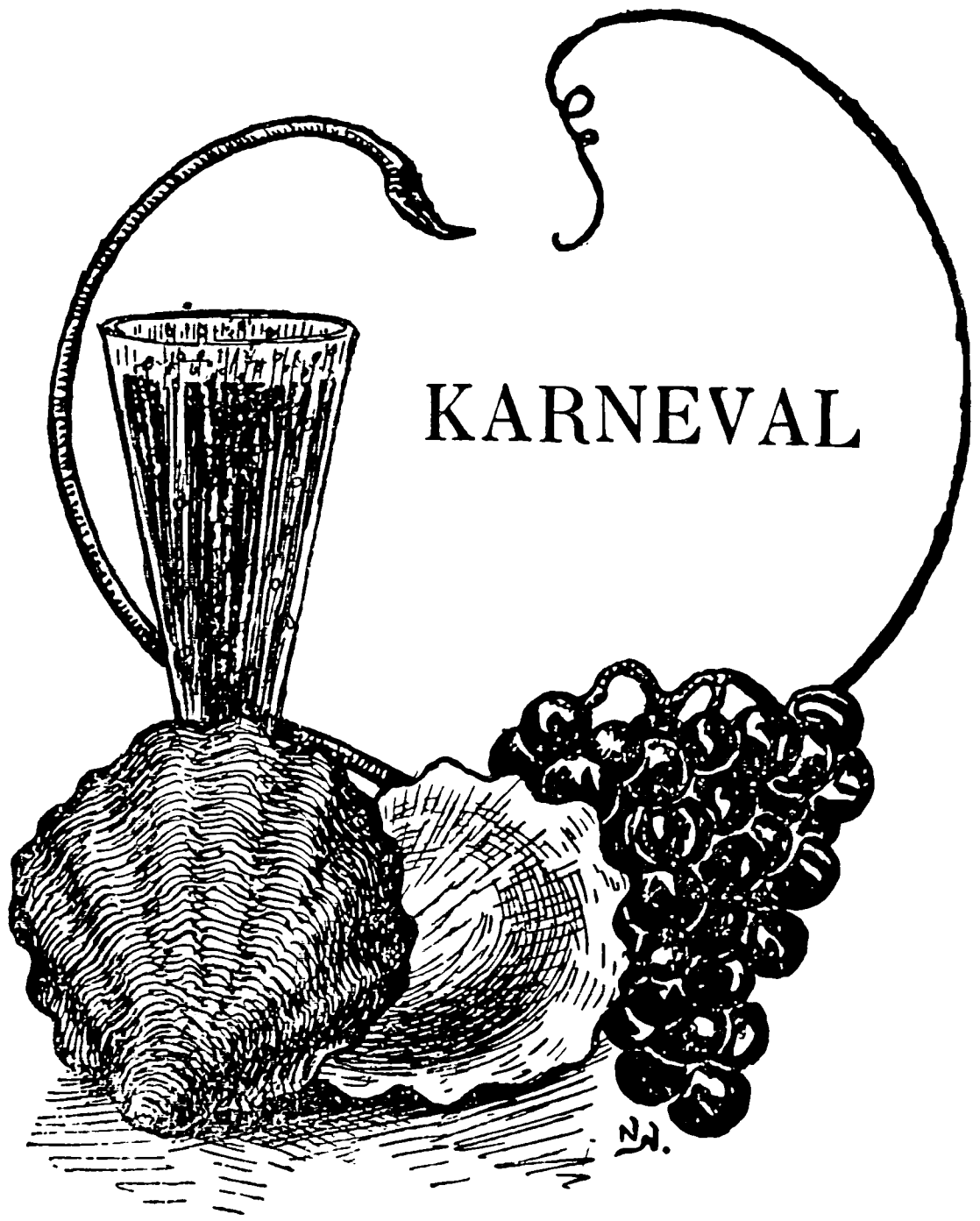

KARNEVAL

Sover Du, sagde den Lille.

Jeg sad efter Middag og blundede i Lænestolen, og hun havde slænget sig ved Fødderne af mig.

— Maaske sover jeg, sagde jeg, og maaske sover jeg ikke, det kommer ganske an paa . . .

— Iaften er der Kunstnerkarneval, sagde den Lille.

— Jeg sover, sagde jeg hurtig.

Den Lille fortsatte:

— Alle de andre skal derhen!

— Hvem er alle de andre, spurgte jeg.

— Det ved Du godt, alle dem, vi kender.

— Jeg har købt en Flaske af den Parfume, Du talte om forleden Dag, sagde jeg indsmigrende.

— Tak, sagde den Lille mut.

— Jeg synes ogsaa, Du talte noget om en Foraarsdragt.

— Jeg skal ingen Foraarsdragt have, sagde den Lille arrig.

Jeg indsaa, at der ikke var nogen Redning.

— Madam Hjort, kaldte jeg.

Madam Hjort kom ind.

— Undskyld, jeg forstyrrer Dem, sagde jeg, men der er ikke andet i Vejen, end at Frøkenen vil paa Karneval.

Madam Hjort saa paa den Lille.

— Unge Mennesker er unge Mennesker, sagde hun.

— Jamen har vi nogen Dragt, spurgte jeg.

— Vi har den Zigøjnerdragt, som blev købt ifjor til —

— Kære Madam Hjort, sagde jeg, hvad eller hvem den Zigøjnerdragt, De omtaler, blev købt til, har kun personalhistorisk Interesse for Granskere af Fortiden. Vil De hente den. Vil De lægge i i Soveværelset, saa at Frøkenen kan klæde sig om. Vil De derpaa gaa hen og bestille en Droske til Kl. 9, og vil De købe en Damebillet til Karnevallet iaften. De kan lægge ud af Husholdningspengene.

Den Lille sagde forundret:

— En Damebillet! Tager Du da ikke med?

Jeg svarede:

— Nej, kære Barn, der er Grænser. Jeg elsker Dig til Vanvid og er parat til at ofre min Formue, mit Liv og min Ære for Dig, men jeg vil ikke give Afkald paa min Nattero. Jeg skal ikke have min Mave spoleret af ufordøjelige Retter, hvis oprindelige Smag ganske er henvejret under et Par Timers Smaakogen paa Komfuret, eller af tilfældige Champagner. Jeg kan ikke taale Træk, jeg bryder mig ikke om at danse, og siden jeg har lært Dig at kende, har andre Kvinder ingen Tillokkelse for mig. Derfor bliver jeg hjemme, læser en god Bog og gaar tidlig i Seng.

— Naar Du ikke tager med, sagde den Lille, bryder jeg mig heller ikke om at komme derhen.

— Det er meget sødt af Dig at sige det, sagde jeg, men jeg ved, at det er Løgn.

En Time efter kom den Lille tilbage fra Soveværelset, omklædt.

— Naa, sagde hun og stillede sig op foran mig.

— Er den ikke lidt vel nedringet, sagde jeg og lod min Finger følge Kjolens Udskæring for at vise, hvad jeg mente.

— Nedringet, sagde den Lille indigneret, saa skulde Du se, hvordan de andre møder, jeg kunde godt være det meget mere endnu.

— Vor Herre bevares, sagde jeg forskrækket; det skulde Du dog ikke, det er altid rart at have lidt at løbe paa. Og Længden af Kjolen? . . .

— Længden, sagde den Lille og sparkede op i Retning af min Næse, forekommer mig tilpas.

Kjolen endte lidt over Knæet.

Jeg udstødte et dybt Suk og sagde:

— Ja, saa farvel i Guds Navn og mor Dig godt.

Den Lille kyssede mig flygtig.

— Det er sandt, sagde jeg, har Du Penge?

Den Lille blev lidt rød.

— Naa, sagde jeg højmodig, det er da bedst, Du ikke staar helt blottet derhenne. Drosken skal jeg nok betale, men Garderoben koster 25 Øre, og det er altid rart at have en Tiøre til uforudsete Udgifter; naar Du altsaa faar en Krone med, maa Du da have rigeligt.

Den Lille saa lidt skuffet ud, men jeg gav hende Kronen og sagde:

— Jeg har gjort den Erfaring, at Damer al-

drig er sultne paa Karneval, Du behøver sikkert ikke at spise noget. I alle Tilfælde træffer Du nok nogen. Du tager vel ikke derhen for at spasere alene omkring. Og det vil være en Fornærmelse imod Dig at antage, at Herrerne ikke vil kappes om at deponere deres Tegnebøger for Spidsen af dine udringede Sko. Du vil blive stoppet med Østers og Trøfler og druknet i Champagne. Kun et Raad vil jeg give Dig. Tag Dig vel iagt for Kaffen og de fede, lumske Likører, og lad Dig ikke lokke ind i privat reserverede Værelser. Dans ikke med Herrer, der ikke har Handsker paa, det ødelægger Dragten, og tag lige hjem. Og gaa nu med Gud.

Madam Hjort fulgte den Lille ud, og jeg hørte Drosken rulle bort. Derpaa kom hun op igen.

— Madam Hjort, sagde jeg, hvem tror De, det var, den Lille skulde træffe henne paa Karnevallet?

— Det ved jeg ikke, sagde Madam Hjort.

— Synderlig ivrig for at faa mig med var hun ikke, fortsatte jeg. Og sød saa hun ud. Nej, Karnevaller er ikke noget for mig. Jeg kender dette at gaa ængstelig omkring en hel Aften, spejdende efter en lille forvildet og beruset Tingest, der flyver fra Arm til Arm, koket og munter, sorgløs og vanvittig uden at skænke den en Tanke, der dog har gjort hende det muligt at komme derhen. Det er Jalousi og det er Frygt for at blive latterlig, og Følelse af at være ganske overflødig og en utrolig Kedsomhed, alt mellem hinanden. Man bør

aldrig tage paa Karneval med sin Kone eller Kæreste, Madam Hjort.

Der for et Smil over Madam Hjorts furede Ansigt, og hun sagde:

— Men saa bagefter . . . . .

Jeg saa forbavset paa Madam Hjort.

— Madam Hjort, sagde jeg, hvem skulde tro, at De endnu besidder saa megen Poesi i Deres aldrende Legeme. De har Ret, Madam Hjort, bagefter . . . . . Sig mig med det samme, De huskede jo nok, at Frøkenen fik Nøglen med?

Madam Hjort nikkede beroligende.

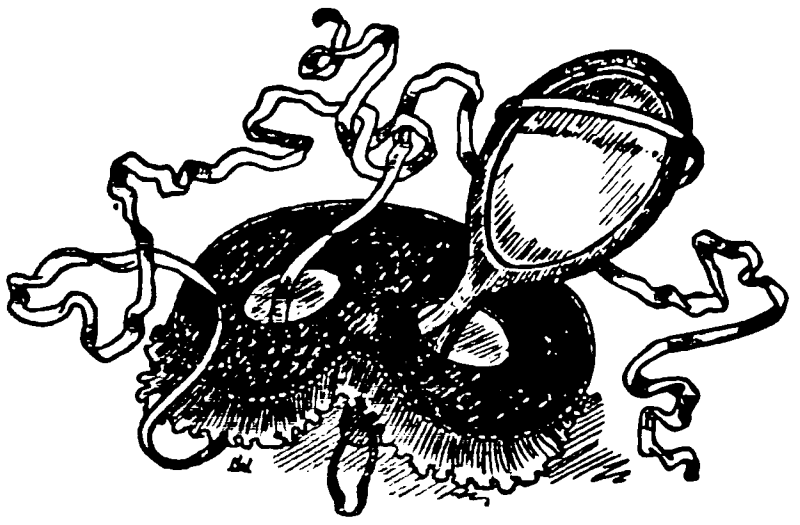

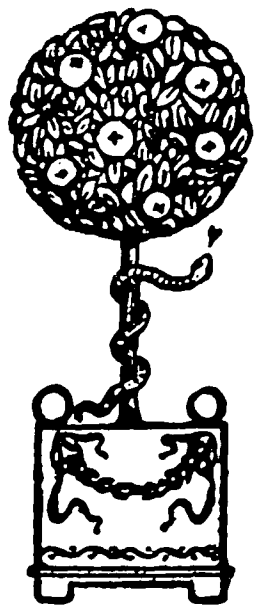

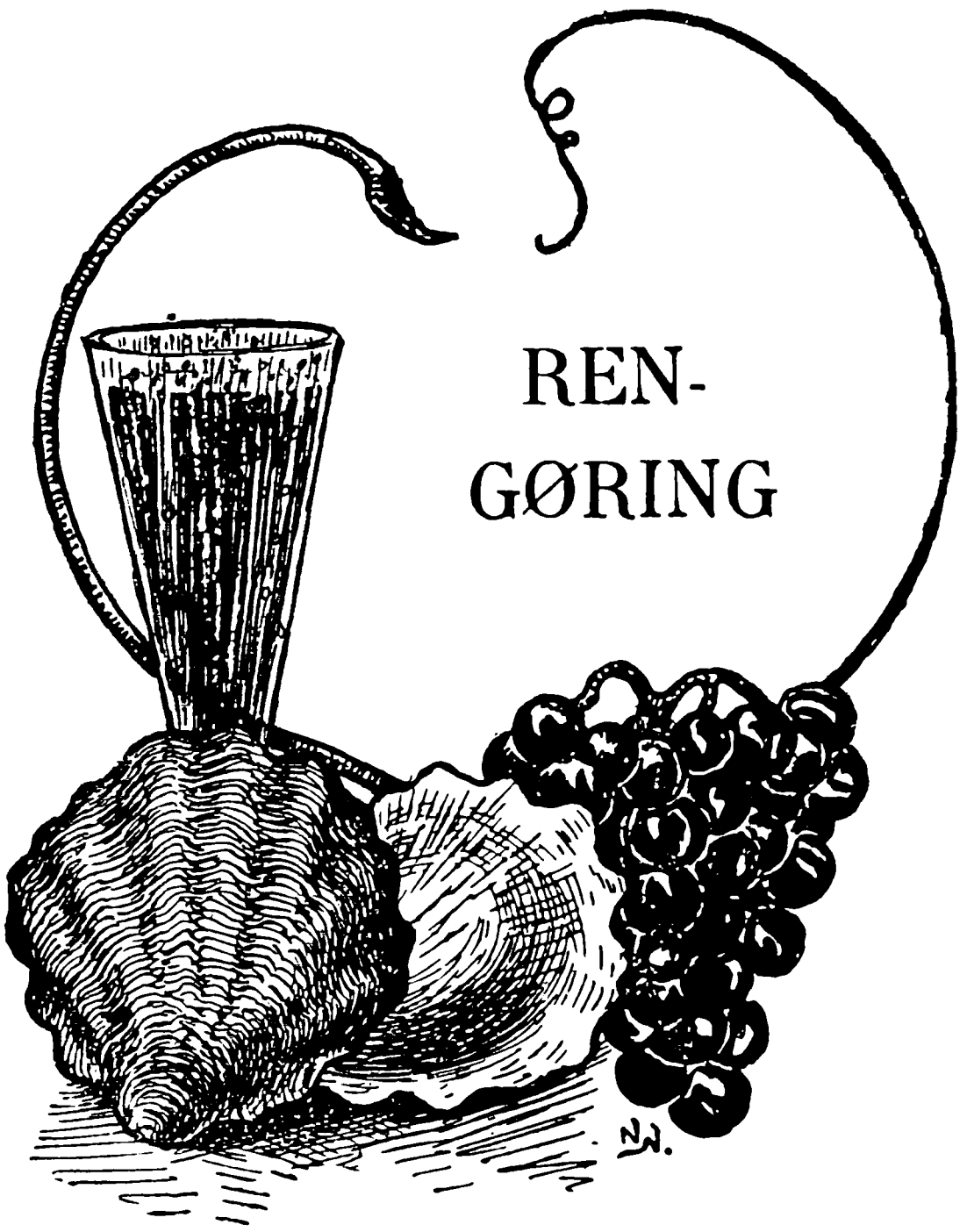

REN-
GØRING

Er vi nu færdige? spurgte jeg.

Klokken var elleve; jeg var lige kommen op og stod i mit Arbejdsværelse, der duftede af Friskhed og Rengøring.

Madam Hjort svarede:

— Her i Herrens Værelse er vi færdige; Væggene er sæbede af og Kakkelovnen børstet; de ny Gardiner er hængte op, og jeg har selv haft alle Herrens Bøger fremme og banket Støvet af dem.

— Jeg ser, svarede jeg, at De har foretaget Deres halvaarlige Omvæltning af Verdensliteraturen. Deres Interesse for Bøger, Madam Hjort, naar ikke længere end til Bindene; De tror, at naar De blot sætter dem ind igen i Hylderne nogenlunde efter Farverne, saa er alting godt. Det er en stor Misforstaaelse. Jeg tror ikke, at Anatole France vilde bryde sig om Naboskabet til Walter Scott, ikke heller, at de Cooperske Romaner, jeg har gemt som Minde fra min Barndom, vilde tiltale Gabriele d'Annunzio. Hvis De kunde læse Fransk, Madam Hjort, vilde De sikkert ogsaa finde det betænkeligt at anbringe Casanova klods op ad Jenny Blicher-Clausen. Men da jeg fæstede Dem, krævede jeg ikke af Dem, at De skulde være inde i Literaturen. Jeg maa selv bringe Orden i Forvirringen, og dertil har jeg jo heldigvis fem lange Paaskedage.

Inde fra Spisestuen hævede sig en hensynsløs Kvindestemme, der gav sig til at synge skingrende, og jeg skelnede Ordene:

Jo, Tak, det var skam et kønt Kompagni,
skrupskøre Folk vil jeg helst gaa forbi . . .

— Naa, sagde jeg, er hun her ogsaa idag? Ja, Humør er der i hende. Men hun skulde snart helst ikke gaa ud mere forløbig og skure. Det havde hun vist bedst af. Hvad bestiller hun nu?

— Vi har flyttet Buffeten ud til Morgen, sagde Madam Hjort, og nu ligger hun og gør rent bagved.

— Jeg er maaske latterlig fintfølende, sagde jeg, men jeg kan ikke lide, at en Kvinde i den Forfatning skal ligge og gøre rent bag min Buffet. Jeg vilde i Grunden helst have, Madam Hjort, at De imorgen ikke tog hende, men spurgte paa Fæstekontoret, om De ikke kunde faa en anden. Der maa dog kunne findes en Rengøringskone, der ikke netop staar for Tur.

Madam Hjort svarede:

— Jeg kan godt spørge ad, naar Herren ønsker det. Men det bliver vanskeligt for hende her at faa noget andet at bestille, og nu var hun netop saa glad ved at have dette Arbejde indtil Paaske . . . .

Inde i Spisestuen blev Stemmen ustandselig ved paa samme Melodi:

Selv naar om Aftnen jeg til Sengs har lagt mig,
Bliver der ud paa Natten Serenader bragt mig . . .

— Har hun ingen Mand, spurgte jeg.

Madam Hjort svarede:

— Det tror jeg ikke. Hvor falder Herren paa det? Det har hun i alt Fald slet ikke talt om.

Og hun har dog fortalt mig hele sit Liv. Hun har allerede én derhjemme. Ham anbringer hun paa et Asyl, medens hun gaar ud og vasker.

— Hvormeget faar hun nu her, spurgte jeg.

— To Kroner om Dagen, sagde Madam Hjort, foruden Kosten. Men saa skal hun selv betale Fæstekontoret, det er 15 Øre om Dagen.

— 1 Kr. og 85, sagde jeg, det er ikke meget. Men saa sørger De vel i alt Fald for, at hun faar ordentlig at spise.

Madam Hjort sagde lidt krænket:

— Jeg tror ikke, at Herren behøver at være urolig derfor. Hun har allerede faaet Kaffe to Gange idag, Kl. 6 imorges, da hun kom, og Kl. 9. Om lidt skal vi jo spise Frokost. Jeg véd meget godt, at saadan En, der gaar og slider fra Morgen til Aften, trænger til ordentlig Føde, noget, der baade kan læske, naar hun er varm og tørstig, og mætte, naar hun er sulten. Derfor har jeg ogsaa tænkt mig, at hun skal have sød Perlegrynssuppe med Svedsker til Middag og bagefter Biksemad af Kødet fra igaar. Det kan hun da ikke klage paa!

Men Pigebarnet inde ved Siden af var nu slaaet over i en ny Melodi, og det lød i høje, glade Toner:

Østers og Champagnevin,
Det kan jeg li'e.

— Nej, sagde jeg, det er meget anstændig Middagsmad. Perlegrynssuppe og Biksemad. Jeg vilde

ganske vist nødig selv. Men det er der jo heller ikke Tale om. Jeg arbejder jo ikke manuelt fra Morgen til Aften, og man kan derfor ikke forlange af mig, at min Appetit skal føle sig tiltrukken af samme enkle Retter som denne Rengøringskones. Véd De, hvad jeg tænker paa, Madam Hjort, bliver der noget tilovers af Biksemaden, kunde De egentlig godt give hende det med hjem til den lille, og endnu en Ting, er det ikke Synd, at hun skal af med de 15 Øre til Fæstekontoret, kunde vi ikke i Grunden betale dem for hende?

Madam Hjort sagde:

— Jeg vilde netop foreslaa Herren det! Hun sagde ogsaa igaar, at det var saa kedeligt at skulle tage Hul paa Tokronen, inden man naaede hjem.

Jeg sagde veltilfreds:

— Saa siger vi altsaa det! Jeg véd meget vel, at jeg ikke er forpligtet til det, og at hun egentlig selv skulde betale de 15 Øre. Men jeg kan nu en Gang ikke lide at være nøjeregnende, og jeg synes, at man her i Verden skal søge at gøre godt og sprede Glæde i saa vidt Omfang, som det nogenlunde er overkommeligt for En. Det har altid været en af mine allerstørste Fornøjelser.

TIDSAANDEN

Jeg gik ned ad Strøget, og tilfældig faldt mit Blik gennem Vinduet ind i en af vore bedre Restauranter, hvor der sad nogle Herrer og spiste. Jeg sagde til mig selv:

— De Beklagelsesværdige, som er nødte til at indtage deres Maaltider paa Restaurant! De er aabenbart Genstand for en langsom og stille Forgiftning. De fremviser ogsaa alle Symptomer derpaa. Se, hvor sløvt de synker sammen over Fadene, fra hvilke de giftige Dunster stiger til Vejrs, eller se ham der, hvis Hoved, mat lænet mod den store Spejlglasrude, ganske ligner en Dødningemaske. Gullige i Huden, med skarpe, fremstaaende Knogler eller unaturlig røde og opdunsede at se til, . . . ingen af dem gør paa mig et normalt Indtryk.

Hvad bydes der dem i en Diner til 2—3 Kr.? En Suppe, lavet af Ekstrakt, uden naturlig Kraft, kunstig opstrammede Kødstykker, hvis Flovhed skjules af pirrende Kryderier og af tykke, levrede Saucer, sløve Østers, halvraadne Oste, den Kaviar, som blev tilbage i en Krukke, der blev aabnet i Gaar, en Agerhøne, som først er stegt og senere er bleven kold, og som i sidste Øjeblik faar endnu en Opstegning, hvorved den mister al Kraft og Smag, eddikesure Champignons og trævlede Asparges, der sætter sig fast mellem Tænderne! Man kan være sikker paa, at Æggene er præserverede med Kalk eller andre skadelige for ikke at sige dræbende Stoffer og, at Vinene er beskaarne, og man

kan ikke være vis paa, at Smørret ikke er Margarine, Kaviaren ikke Torske-Rogn, og at Mokkaen ikke stammer fra Rio. Og man er ikke blot udsat for disse giftige Spisevarer. Man lider ogsaa af Aandedrætsbesværligheder i de klumre Lokaler, hvor Osen af den daarlige Mad staar som en Taage, intet Ventilationsapparat kan faa Bugt med. Menneskene maa sikkert være meget haardføre. Vist er det i alt Fald, at adskillige Restaurantgæster stritter imod i flere Aar, inden de bukker under.

Og fra disse Almenbetragtninger gled mine Tanker tilbage til mig selv, og jeg sagde:

— Hvor lykkelig er ikke jeg stillet, der i mit Hjem har en saa herlig Kvinde som Madam Hjort. Hendes Husførelse er ikke billig, men jeg kan stole paa hende. Hun gør mig hvert Maaltid til en Glæde, jeg turde sige til en Oplevelse. Ingen Leverandør er i Stand til at narre hende, og hendes Opfindsomhed er uden Ende. Jeg glemmer ikke saa snart den Aal à la Matelot, hun serverede i Gaar. Rigtignok havde hun til Saucen anvendt noget af min gamle Johannesberger fra 1858, som jeg havde forbudt hende at bruge til Mad. Men jeg tilgav hende. Hun gør det jo i den bedste Mening. Jeg tror virkelig, jeg til næste Aar skal gøre Alvor af det og forære hende en halv Plads i det kgl. Teater.

Jeg var nu kommen hjem og stod i min Entré.

Døren til Køkkenet gik op, og Aabningen udfyldtes ganske af Madam Hjorts svære Skikkelse.

— Jeg vilde gærne spørge Herren, sagde hun, om vi ikke kunde spise til Middag Kl. 6 i Dag i Stedet for Kl. 6 1/2. Jeg skulde gærne ud i Aften.

Jeg stod forbavset.

— Madam Hjort, sagde jeg, hvad gaar der af Dem? De ved jo meget godt, at jeg er vant til at spise Kl. 6 1/2, og at jeg ikke nær er sulten nok Kl. 6. Men hvis det er meget nødvendigt . . . ligger Deres Datter for Døden?

Madam Hjort svarede:

— Nej, hun gør Gudskelov ikke (og hun skyndte sig hen og bankede tre Gange under Køkkenbordet), og hun gentog: nej hun gør ikke.

— Hvad er der da i Vejen?

Da sagde Madam Hjort:

— Jeg skal til Møde i Tjenestepigeforeningen.

Det var heldigt, at jeg havde Aandsnærværelse nok til at gribe fat i Dørhaandtaget, thi ellers vilde jeg være styrtet om.

— Madam Hjort, stammede jeg, skal De til Tjenestepigemøde?

Madam Hjort nikkede kun rolig og bestemt og svarede intet.

— Madam Hjort, tryglede jeg, gør mig ikke den Sorg, vær god imod mig! De er jo den eneste, jeg har her i Verden! Vil De nu gaa til Møde? Vil De deltage i Tjenestepigebevægelsen? Har De nu

ogsaa ladet Dem besnakke af Marie Christensen? Hvad har De at klage over? Kan De faa en bedre Plads? Hører De nogensinde et ondt Ord af mig? Kan De ikke skalte og valte, som De vil? Giver jeg Dem ikke 35 Kr. om Maaneden foruden hvad De faar paa Kurven, en Øre af hvert Pund Fisk og Deres visse hos Slagteren? Har De ikke Hjælp til det grove, saa meget De vil have? Hvad forlanger De da mere? Skal jeg røbe for Dem, at jeg nu lige tænkte paa til næste Aar at tilbyde Dem en halv Plads i det kgl. Teater?

Jeg tav og ventede paa, hvad Virkning denne sidste Afsløring vilde have.

Men Madam Hjort stod bred og rolig og sagde kun:

— Vi forlanger kun vor Ret, vi vil ikke behandles mere som Slaver eller en lavere Kaste Mennesker.

Jeg vred mine Hænder.

— Madam Hjort, sagde jeg indtrængende, har jeg nogensinde behandlet Dem som Slave og da hvornaar?

Men Madam Hjort svarede ikke paa mit Spørgsmaal, hun sagde kun:

— Saa spiser vi altsaa Kl. 6, hvis Herren ikke har noget derimod.

Og hun gik tilbage til Køkkenet.

Jeg sank tilintetgjort ned i en Lænestol og forsøgte at tænke.

Madam Hjort, som tidligere ikke havde anden Tanke end mig, hun svigtede mig nu paa denne Maade. Og hun vidste, jeg ikke kunde undvære hende. Men jeg skulde vise hende, at hun tog fejl. Jeg rejste mig op, tog min Pels paa, aabnede Døren til Køkkenet og sagde i saa rolig en Tone som muligt:

— De skal slet ikke lave Mad i Dag, jeg spiser paa Restaurant.

Og jeg gik ned ad Trappen, til Mode som en Selvmorder, med Døden i Hjærtet.

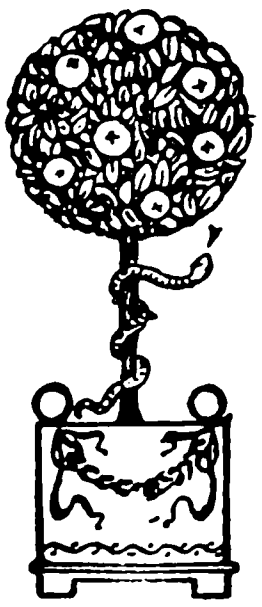

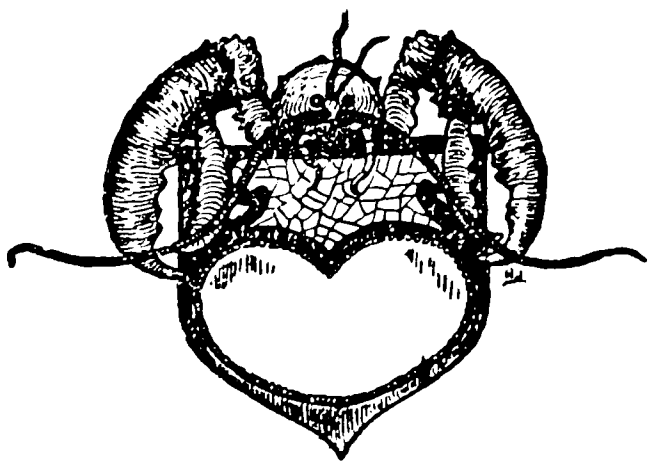

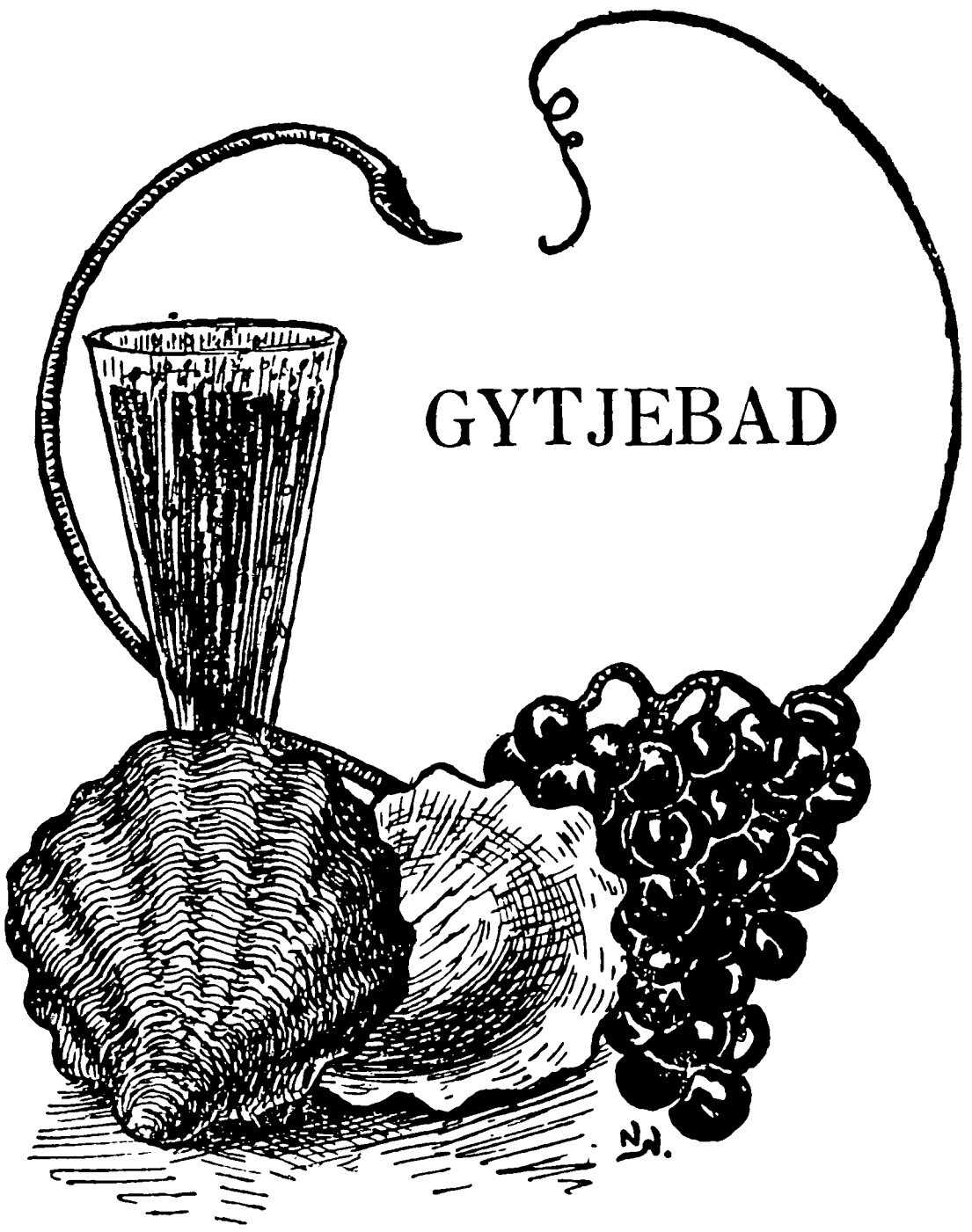

GYTJEBAD

Hvis Herren saa vil komme denne Vej, sagde den ene af de to Badejomfruer.

Situationen behagede mig ikke. Det er mig en Nødvendighed for mit fysiske Velbefindende, at jeg er korrekt klædt fra øverst til nederst, og at jeg kan mærke, at alt mit Tøj sidder, som det skal. Men jeg var i Øjeblikket langt fra dette Ideal, jeg stod nøgen og usikker i et Baderum, kun iført et Par Badetøfler, der nødte mig til en slæbende Gammelmandsgang, og som klaprede afskyelig.

Men der var ikke noget at gøre, jeg fulgte viljeløs efter de to store, stærke Kvinder, i hvis Magt jeg var, ind i et Sideværelse, hvor der stod en Briks. Jeg begreb, at man ventede, at jeg skulde lægge mig op paa den, og jeg gjorde det, medens de to Kvinder stak deres Arme, der var blottede indtil Skuldrene, ned i nogle Spande, fyldt med en sortgrøn og levret Masse. De hentede op Haandfulde, som de klaskede ned rundt omkring paa mit Legeme, hvor det et lidet Øjeblik brændte varmt.

— Det er kanske Gytjen, tillod jeg mig at bemærke.

De to Kvinder svarede Intet; opmærksomt bøjede ned over mig gav de sig til at indgnide mig med den modbydelige Masse, der gjorde mit Legeme grønsort.

— Av, sagde jeg og trak Foden til mig.

Den største og stærkeste af de to havde givet sig til at mase med min højre Storetaa, der, nylig angreben af Podagra, havde tvunget mig til at prøve denne ekscentriske Form for Bade. Hver Gang hun berørte Taaen med sine uskaansomme Fingre, jog det igennem den, og jeg vaandede mig.

Jeg laa og tænkte:

— Gid hun snart vilde gaa videre. Jeg synes, hun er ifærd med nu at gaa op ad Benet. Nej, nu vender hun om og kommer tilbage.

Og jeg tænkte ogsaa:

— Nu vil jeg lade som Ingenting og tænke paa noget helt andet. Det er besynderligt, naar jeg, som jeg nu ligger, skotter ned ad mig selv, kan jeg se min Mave hvælve sig som en svag Bue. Den bliver virkelig lidt stor.

— Av, sagde jeg i det samme, thi imedens var Badejomfruen igen naaet tilbage til Podagraens Arnested.

Fuldkommen tilsølet over hele Legemet, udsendende Gytjens svage Duft af Svovl og Jod, gennemmasseret, øm og ør tumlede jeg tilbage i Badeværelset, lod mig overrisle af den varme Douche og laa et Øjeblik efter i et Badekar, ifærd med at blive striglet ren af den ene af Pigerne.

Jeg saa, at der under min Fraværelse var blevet livligt i Værelset. Dybt nede i et Badeapparat, der lignede en Krøblinge-Lænestol uden Ben,

sad en lang, tynd Herre og lod sig beskylle af usynlige Vandstrømme. Med de spidse Knæ trukne højt op, saa at det skaldede Hoved forsvandt imellem dem, lignede han en af disse snurrige Figurer, som japanske Kunstnere med Mesterskab udskærer af et lille firkantet Stykke Elfenben. I nogen Afstand fra ham opdagede jeg et tilsyneladende isoleret Menneskehoved, der stak op af en stor Kasse. Det var et trist og melankolsk Hoved, ned over hvilket der nu og da rislede en Sveddraabe, der lignede en Taare, og som forsvandt i de graasprængte Bakkenbarter.

Hovedet og Japaneserfiguren konverserede hinanden, som syge Folk plejer. Det vil sige, Hovedet fremførte med pibende Stemme en Mængde besynderlige Biomstændigheder, der havde knyttet sig til hans Lidelseshistorie, medens Japaneserfiguren hørte efter med den fuldkomneste Ligegyldighed, og, som det syntes, utaalmodig efter, at den anden skulde være færdig, forat han selv kunde begynde. Jeg kunde se paa Hovedet, at han meget godt vidste dette, men at den andens Ligegyldighed intet Indtryk gjorde paa ham; han talte kun for at faa Luft og saa for at hindre den anden i at plage ham med sin Historie.

Medens jeg rejste mig af Badet og tog den sidste Douche, tænkte jeg:

— Hvilken beundringsværdig Opfindelse er Sygdommene ikke! For hvor mange tusinde Men-

nesker udfylder de ikke Livet og gør det interessant at leve! Tænk paa alle dem, hvem Kvinderne ikke mere siger noget, og hvem velfunderede, økonomiske Forhold sikrer megen Frihed, hvad skulde alle de blive til, hvis de ikke havde deres Sygdomme og de dertil hørende Specialister, Kure og Baderejser? Havde de ikke denne daglige Kamp for at holde deres Sygdom i Ave, var ikke hver Dag, hver Nat Kilden til utallige Overvejelser og Eksperimenter, Ængstelser og Erfaringer, Smaasejre og Smaanederlag, da vilde de hurtig synke sammen, forfalde til Livslede og maaske begaa Selvmord.

Under disse Betragtninger var jeg naaet til mit Badekammer; Jomfruen havde forladt mig efter at have hyllet mig ind i Tæpper og banket mig under Fodsaalerne for at opmuntre Blodcirkulationen. Jeg laa tilbage, afsvalet, forfrisket og veltilpas, et usigeligt Velvære gennemstrømmede mig, min Taa forholdt sig tavs, og jeg var lykkelig.

Efter en halv Times Tid stod jeg op og begyndte at klæde mig paa. Medens jeg var ifærd hermed, bankede det paa Døren.

— Hvem er det? spurgte jeg.

— Det er blot mig, lød Badejomfruens Stemme, med Herrens Frakke, som jeg har børstet.

Jeg svarede hurtig:

— De kan ikke komme ind nu; jeg er ifærd med at klæde mig paa.

SKT.
HANSAFTEN

Vi sidder og spiser Frokost, den Lille og jeg. — Du spiser for hurtig, sagde jeg til den Lille, Du giver Dig ikke Tid til at tygge Maden ordentlig. Det er meget urigtigt af Dig. Du smager jo slet ikke det, Du spiser, og Du overfylder din Mave. Om nogle Aar har Du Mavekatarrh.

— Gudbevares, hvor det er mig ligegyldigt, sagde den Lille, og fyldte paany sin Tallerken med Jordbær.

Hun var øjensynlig i daarligt Humør.

— Du vil altsaa ikke tage med mig paa Bakken i Aften, spurgte hun.

— Det troede jeg, vi var blevne færdige med, sagde jeg; vil Du ikke have et Glas Portvin til; jeg vil sige Dig, Du faar ikke let Mage til denne V i n t a g e. Ligner den ikke aldeles flydende Tjære, tilføjede jeg begejstret og holdt mit Glas op for Lyset.

Den Lille sagde:

— Hvorfor vil Du i Grunden ikke tage med ud paa Bakken i Aften?

Jeg svarede:

— Kære Barn! Aner Du, hvad det er for et Offer, Du forlanger af mig! Bakken Skt. Hansaften! Den forfærdeligste Samling af alt det Udskud, der findes her i Byen! En Trængsel af fulde Mennesker, der skriger og blæser i Trompet, af sletklædte, væmmelige Fruentimmer. En Helvedes Larm, som havde al Verdens Galeanstalter pludselig

sluppet deres Beboere løs paa denne ene Plet, og over det Hele en ubeskrivelig Atmosfære af varme Mennesker og dovent Øl og en Sky af Støv, der gør Luften graa og tilstopper dine Øjne og din Mund og dine Næsebor. Og naar Du saa er sulten, kan Du efter taalmodig Venten i et af Teltene akkurat lige opnaa at faa tre Stykker Margarinebrød og et uappetitligt Glas Øl. Du er jo dog bedre vant. Hvad Fornøjelse er der ved det?

— Det er lige meget, sagde den Lille, jeg vil paa Bakken i Aften. Der er Liv og Mennesker. Jeg gider ikke altid sidde hjemme hos Dig, Du tager mig jo aldrig med ud.

— Nu er Du uretfærdig, sagde jeg mildt, Du véd meget godt, at jeg tager Dig ud, saa ofte det er muligt. Du glemmer vist den dejlige Tur, vi i forrige Uge gjorde langs Kysten. Vi spiste Frokost paa Skodsborg og Middag paa Marienlyst, og dèr havde jeg udtrykkelig bestilt Mage til den Menu, Stemmeretsdamerne fik. Det gjorde jeg for at more Dig. Og Du sagde selv om Aftenen, da vi var ved Hamlets Grav, at saa mæt havde Du aldrig været før i dit Liv.

— Jeg bryder mig slet ikke om at spise saa meget, sagde den Lille.

— Og var vi ikke i forrige Uge ovre i Malmö, blot for at spise hos Kramer. Jeg gad vide, om Du nogensinde har faaet bedre Mad end dèr, Du var meget imponeret af Smørgåsbordet, sagde Du selv.

De Gange, vi har souperet i Basaren, vil jeg slet ikke tale om. Hvad er det da i Grunden, Du beklager Dig over, og hvad er det, Du vil?

— Jeg vil more mig, sagde den Lille.

— More Dig, sagde jeg rolig, Du er jo forblindet, din lille Stakkel. Hvad vil det sige at more sig? Du forbinder dermed nogle uklare Begreber, som jeg slet ikke fatter. Faar Du ikke alt, hvad Du vil have at spise og drikke, naar vi er ude sammen? Er det ikke morsomt at spise Jordbær en Maaned før alle andre og drikke Otte-oghalvfjerdser, naar Du vil. Kender Du nogen, der har det bedre end Du? Jeg begriber Dig ikke.

Den Lille kastede pludselig Servietten og sagde:

— Jamen kan Du ikke forstaa det, Du keder mig! Du taler altid kun om Mad og Vin.

Nu blev jeg virkelig forbavset og sagde:

— Ja, hvad vilde Du i Grunden ellers have, jeg skulde tale om? Du er jo ganske urimelig og hysterisk i Dag.

— Jeg véd ikke, hvad jeg er, sagde den Lille, og jeg er lige glad. Men jeg vil paa Bakken i Aften. Jeg vil skrige og raabe og blæse i Trompet, og jeg vil trænges mellem en Mængde Mennesker, som alle er glade. Jeg vil være lystig og kaad og vilter, og jeg vil gøre, hvad der falder mig ind. Jeg vil tagen den første den bedste Herre under Armen, jeg møder, jeg vil gynge og jeg vil skyde og jeg vil

drikke daarlig Øl og Punsch. Og om jeg saa kommer hjem baade sulten og tørstig og støvet, er jeg lige glad, naar jeg bare har moret mig. Men Du er en Tværdriver, og Du maa allerhelst blive hjemme.

Heldigvis bevarede jeg min Ro og sagde:

— Ja, ja, saa tag paa Bakken og mor Dig godt. Farvel.

— Farvel, sagde den Lille og gik.

Jeg ringede paa Madam Hjort.

— Værsgo', Madam Hjort, sagde jeg, og tag ud. Og maa jeg ikke sige Dem med det samme, at hvis den Dame, der gik, nogensinde kommer igen, saa er jeg ikke hjemme, forstaar De, ikke under nogensomhelst Omstændigheder.

— Herregud, sagde Madam Hjort.

— Jeg havde troet, sagde jeg mere henvendt til mig selv end til Madam Hjort, at jeg kunde løfte hende op til mit Niveau. Det er mislykkedes. Der er i hendes Sind en Uregerlighed og en oprindelig Tarvelighed, som jeg ikke har kunnet faa Bugt med. Jeg har gjort alt, hvad jeg kunde for at give hende Smag for en finere og mere udsøgt Tilværelse, og jeg har intet at bebrejde mig. Og nu, Madam Hjort, for at tale om noget andet, hvad har De tænkt at give mig til Middag? De véd nok, at efter Skt. Hans maa man ikke spise Slikasparges.

JUBILÆUM

Jeg sad foran mit Toiletspejl, i hvilket jeg stirrede med spændt Opmærksomhed.

— Der er ingen Tvivl om det, sagde jeg til mig selv; den Tand dèr er løs. Den gør ikke ondt, men den er løs. Det manglede jo bare, at jeg ogsaa skulde miste den. Det er den eneste Kindtand af nogen Værdi, jeg havde tilbage i den Side af Munden. For den lille Stump ved Siden af er ganske betydningsløs.

Med et Suk rejste jeg mig og kaldte paa Madam Hjort.

— Vær saa venlig, sagde jeg, at lægge en Manchetskjorte og mit sorte Tøj frem. Og telefoner efter en Vogn om en halv Time.

— Herren skal ud idag, spurgte Madam Hjort, og der var i hendes Tonefald akkurat saa megen Nysgerrighed, som hendes Tyendeforhold til mig kunde tillade.

— Herregud, har jeg ikke sagt Dem det endnu, svarede jeg, jo, jeg skal ud til Middag paa Skydebanen.

Og jeg fortsatte:

— jeg gad først ikke. Hvad skulde jeg dèr i Grunden? I mange Aar har store Herreselskaber været mig en Rædsel. Jeg har ikke noget imod at blive placeret ved Siden af en ung og smuk Dame, der er livlig, koket og dum; jeg forstaar ogsaa en lille intim Middag med et Par gode Venner. Men hvad er Charmen ved at sidde et Hundrede Herrer

sammen i en stor Sal, og efterhaanden som Middagen skrider frem og Vinen jager al formel Stivhed paa Flugt, at se alle disse Skikkelser synke sammen under Vægten af Maden og Vinen, saa at Skjortebrysterne bugter sig ud, at se Ansigterne blusse med blanke Øjne og trætte Underkæber. Jeg havde derfor slet ikke Lyst til at gaa.

— Hvorfor gaar Herren da alligevel, spurgte Madam Hjort.

Jeg vedblev uden at svare hende:

— Og hvad saa videre? Hvad har jeg i Grunden tilfælles med alle disse Mennesker? Absolut Intet! Hvad kommer det mig ved, at de er blevne Studenter samtidig med mig, iaar for 25 Aar siden? Størsteparten af dem har jeg aldrig kendt. Og de faa Kammerater, som jeg havde i Rusaaret, kunde jeg ikke kende igen, om jeg saa stod Ansigt til Ansigt med dem. Jeg tror forresten ogsaa, de fleste af dem er døde; og med de andre har jeg intet haft at gøre i over 20 Aar.

Madam Hjort dristede sig endnu en Gang til at spørge:

— Men hvorfor vil Herren da med til det Gilde?

Jeg svarede:

— Jeg kunde blive vred paa Dem for Deres gentagne Spørgsmaal, Madam Hjort, men jeg bliver det ikke. Oven i Købet skal jeg nu svare Dem, ikke saa meget for at tilfredsstille Deres Nys-

gerrighed som for at gøre mine Grunde klare for mig selv.

Jeg gaar med for at se, hvad der er blevet af hele denne frodige Ungdom, til hvilken ogsaa jeg i sin Tid hørte, og som i Studenterforeningen blev modtaget med saa stor Begejstring og saa overdreven en Smiger. Jeg vil maale min Skæbne med de andres. Jeg véd med mig selv, at jeg har tilkæmpet mig en absolut Ro, og at jeg her i Livet har naaet, omend ikke den store Lykke, som vi alle i sin Tid har stræbt efter, De ogsaa, lille Madam Hjort, saa i alt Fald Tilfredshed. Jeg glæder mig til iaften at komme sammen med de skuffede Ærgerrigheder og de utaalmodige og rastløse Lykkesmede. Jeg glæder mig til at træffe den Misundelige, der med nidsk Blik mønstrer de andres Dekorationer, og hvis Ansigt tydeligt afspejler hans Følelser, naar hans Hjerne sammenligner hans egen Stilling og Position med hans Kammeraters. Han vil drage et tilfreds Suk, naar han ser mit udekorerede Knaphul, og naar han for en Sikkerheds Skyld har forvisset sig om, at jeg intet som helst er blevet her i Livet. Det vil trøste ham for en Bankdirektør, en Højesteretssagfører, ja maaske for en Biskop. Jeg glæder mig til at se de Stakler, som Livet har kuet og gjort ydmyge og svage, se, hvorledes de sniger sig om de andre, glemmende, efterhaanden som Aftenen skrider frem, den Afstand, Livet har lagt mellem dem. Jeg glæder mig

til at se Forlegenheden i Folks Miner og Lader, naar de mødes og ikke véd, om de skal sige De eller Du til hinanden, naar de helst vil lade den anden gøre Begyndelsen og ved allehaande spøgefulde Omskrivninger undgaar den direkte Tiltale, indtil Nøden bryder al Forsigtighed, og de plumper ud med et D e, som gør Ende paa Hjerteligheden, eller et D u, som de Dagen efter fortryder. Jeg glæder mig til at se alle disse Mennesker overfor hinanden agere efter Omstændighederne ligefremme, nedladende, protegerende, burschikose, fordybende sig i Ungdommens Minder, søgende at bilde sig selv ind, at de endnu er kaade Russer, medens de dog ængstelig maa passe paa, hvor meget de spiser, og forsigtig maa lade Ispunchen blive staaende for ikke at ødelægge Maven for lange Tider.

Jo, vist vil jeg paa Skydebanen iaften, og hvad det var, jeg vilde sige, Madam Hjort, glem ikke Varmedunken i Sengen, naar De gør i Stand. Det har været forbistret koldt de sidste Aftener.

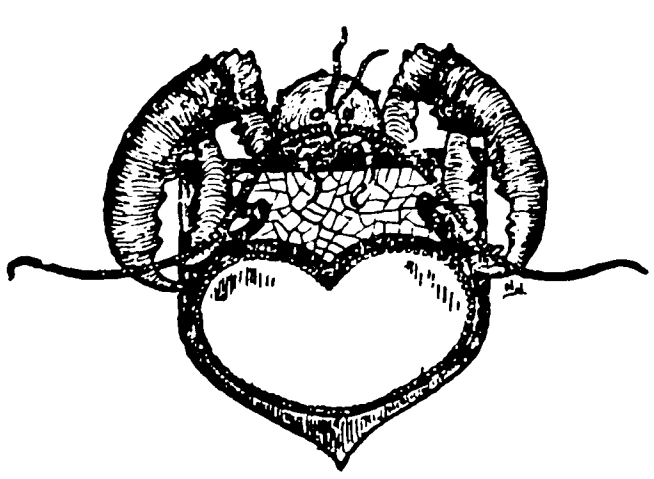

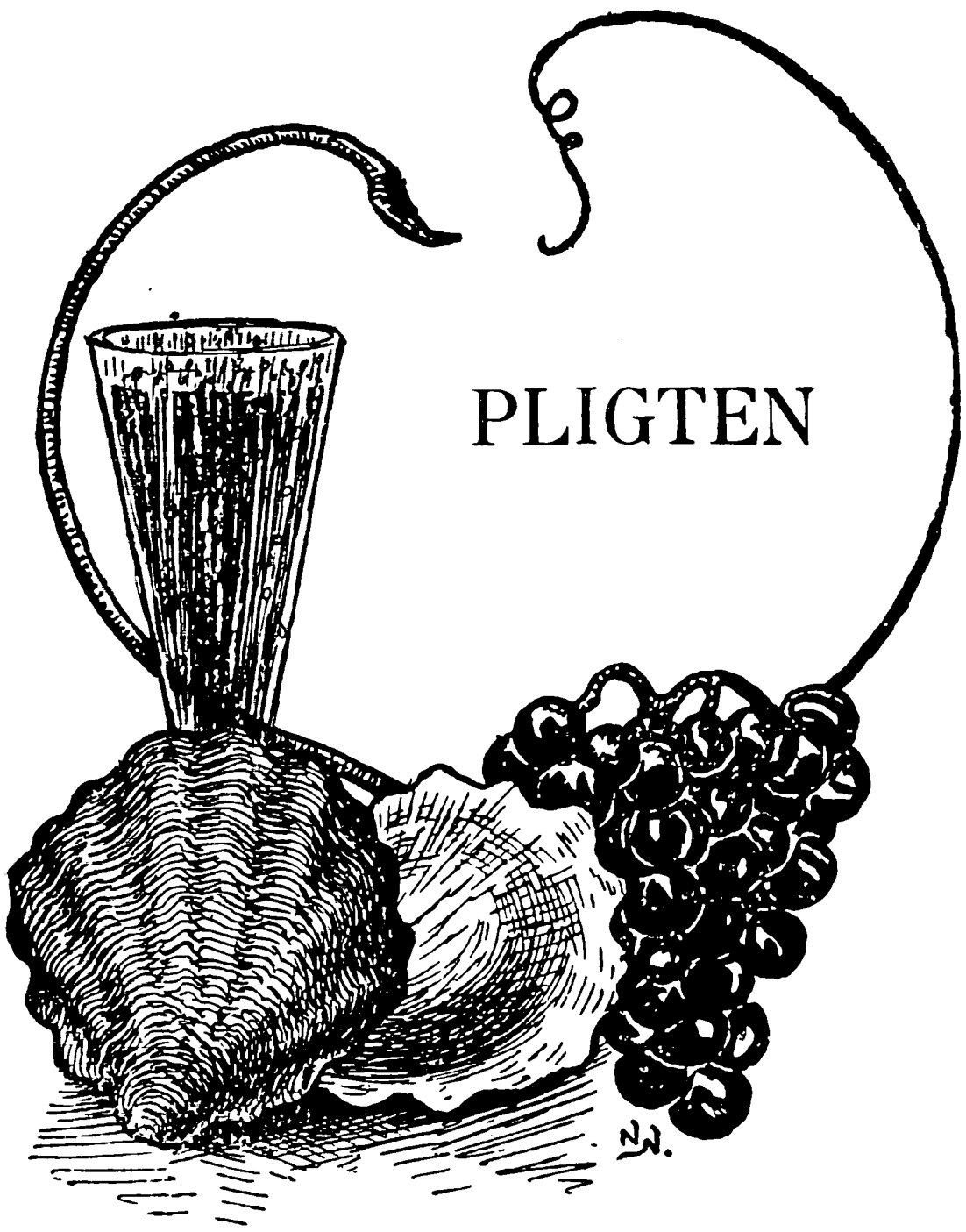

PLIGTEN

Ja, sagde jeg til Formiddagspigen, nu kan De foreløbig gaa ind i Spisestuen og vente.

Den unge Pige tilkastede mig et uforskammet Blik og gik.

Jeg blev alene tilbage med Madam Hjort.

— Dette er en meget alvorlig Historie, sagde jeg.

Madam Hjort sukkede.

— Og det kan ikke nægtes, Madam Hjort, det er for en stor Del Deres Skyld. Hvem har fæstet denne unge Pige, hvem har slæbt hende herind i Huset, hvem har vist hende den Tillid at lade hende gaa rundt og gøre rent overalt? De, Madam Hjort! Og nu ser De Resultatet! Hun havde her en udmærket Plads, otte Kroner om Maaneden, og hun behøvede ikke at komme før Kl. 7 om Morgenen, og Kl. 2 var hun som Regel allerede fri. Ja, undertiden endogsaa før. Og Kosten skulde hun da ikke klage paa. Hvor ofte har hun ikke faaet varm Frokost, naar der var noget tilovers fra os andre? Jeg har været god mod denne unge Pige, jeg har givet hende Adgang til mit Hjem, og til Gengæld bestjæler hun mig.

— Ja, det er jo da ikke helt sikkert, sagde Madam Hjort.

— Vil De da ikke sige mig, hvor mit Cigarfoderal ellers skulde være blevet af? Jeg lader det altid ligge i min Overfrakke om Aftenen, naar jeg kommer hjem. Har hun ikke uhindret Adgang

til Entréen hver Morgen, inden vi andre staar op? Har hun da ikke haft den bedste Lejlighed til at tilegne sig det? Selvfølgelig har hun en eller anden Kæreste, som hun har foræret det!

— Hun selv siger da nej, sagde Madam Hjort.

— Ja, sagde jeg. Det er jo netop det forfærdelige ved det! Jeg havde ikke ventet at træffe en saadan Forhærdelse hos en ung Pige paa 16 Aar! Hun benægter og vedbliver at benægte, skønt alt paa det tydeligste taler imod hende. Hvad har hun at svare til alle mine Grunde? Hun indrømmer, at det kunde se ud, som om det var hende, og dog er det ikke hende! Og det vil hun have, at jeg skal lade mig nøje med! De véd selv, Madam Hjort, at jeg er ikke slet og ikke hævngerrig. Jeg satte Pris paa dette Cigarfoderal, der var ret kostbart, men det fik endda være! Var hun blot kommen mig en Smule i Møde, havde hun blot aflagt en aaben og ærlig Tilstaaelse og vist sig den mindste Smule angerfuld, jeg skulde ikke have gjort hende det bitterste. Jeg skulde have ladet hende gaa nu med det samme og have givet hende hendes Løn for den forløbne Del af Maaneden. Det vilde aldrig være faldet mig ind at blande Politiet ind i det.

— Politiet, sagde Madam Hjort, jeg synes, det er Synd for hende og for hendes Moder.

— Ja, dèr har vi det, sagde jeg, Øllebrødsbarmhjertighed. Den gode, gamle, danske Øllebrøds-

barmhjertighed! Skulde jeg lade hende gaa ustraffet, naar hun ikke vil indrømme, at hun har stjaalet, og maaske oven i Købet betale hende Løn og Kostpenge for hele Maaneden? For at hun bagefter skulde gøre sig lystig over mig og min Tossegodhed!

— Men fortsatte jeg, jeg kan se bort fra mig selv; jeg har tidligere vist, at det ikke er personlige Hensyn, der leder mig. Men Pligten. Jeg har den Pligt at faa denne Sag opklaret. Her har været en Tyv her i Huset; det gælder at faa oplyst, hvem det er. Er det ikke den unge Pige, skal det ikke glæde nogen mere end mig, skønt jeg maa tilstaa, jeg ikke tror, det kan være nogen anden. Og hun selv maa være mig taknemmelig, fordi jeg giver hende Lejlighed til at rense sig for den Mistanke, der hviler paa hende. Men ogsaa Hensynet til hende kommer ligesaavel som Hensynet til mig selv i anden Række. Det vigtigste er Hensynet til Loven, der staar over os alle. Loven fordrer, at Forbrydelsen straffes, og den kræver, at enhver god Borger medvirker til dette Resultat. Jeg gør min Pligt overfor Loven, overfor den unge Pige, der, hvis hun er inde paa Forbrydelsens Vej, i Tide bør skræmmes alvorligt tilbage derfra, og min Pligt overfor Dem ogsaa, Madam Hjort, der ikke kan staa Dem ved, at Sagen forbliver uopklaret, og Skyggen af en Mistanke hviler paa Deres ærlige Navn. Lad saa være, at mit Hjerte

lider derved, jeg har lært at bekæmpe min Sindsbevægelse og urokkelig gøre, hvad jeg i min Egenskab af Husbonde og Statsborger ansér for det Rette. Gaa hen paa Politistationen, Madam Hjort, og hent en Betjent!

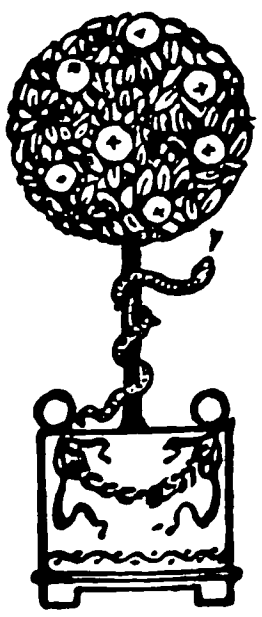

HJEMKOMST

Madam Hjort laa i Vinduet, straalende af Glæde, da jeg kom kørende i Drosken. Nu styrtede hun ned ad Trappen og bød mig velkommen i hjertelige Ord.

— Goddag, Madam Hjort, sagde jeg venlig, naa, her staar vel alting godt til?

Og jeg skyndte mig op i min Lejlighed, forbi Madam Hjort og Droskekusken, der begge gav sig til at bakse med Kufferterne.

Kort efter sad jeg ved det hjemlige Frokostbord, og Madam Hjort vartede op.

— Har Herren haft det godt i Marienbad? spurgte hun.

— Udmærket, svarede jeg. Fortræffeligt. Og hvad der er det bedste, jeg er kommen mig aldeles. De véd nok, hvor daarlig jeg var, da jeg rejste. Lægen sagde, det gik ikke mere; jeg maatte holde op med de Middage, ellers svarede han ikke for noget. Nu føler jeg mig, som var jeg tyve Aar. Min Mave er atter fuldstændig i Orden. Den virker, som den skal, punktlig, næsten paa Minutet.

— Gud være lovet, sagde Madam Hjort stille og inderlig.

— Men den tyske Professor bad mig dog om at være forsigtig. Og jeg lovede ham det. Streng Diæt og ingen store Middage! Ingen Vin til Maden! Det er endda heldig, at jeg næsten er kommen til Ende med min Otteoghalvfjerdser. Men Treoghalvfemseren maa foreløbig hvile i Fred og blot

se at blive ældre. Dog ligemeget. Det er ikke det, der optager mig nu; Ofret er for saa vidt ringe.

— Men, sagde Madam Hjort bekymret, naar Herren nu slet ikke vil gaa i Middagsselskaber mere, hvad vil Herren saa bestille alle de lange Aftner?

Jeg svarede:

— Det skal jeg sige Dem, Madam Hjort, jeg vil læse. Jeg begyndte derpaa nede i Marienbad, og jeg opdagede, at det var en fortræffelig Maade at fordrive Tiden. Og De aner ikke, hvor mange gode Bøger der er skrevet! Goethes Faust f. Eks. Jeg havde ofte hørt denne Bog omtale, men aldrig før haft Tid til at læse den. Det er et mærkeligt Værk! Egentlig usædelig vil jeg ikke kalde den, men den indeholder meget vovede Steder. Og ved Siden deraf findes der de dybsindigste og vittigste Ting. Som sagt, jeg har faaet Smag for at læse nu, og jeg agter ikke mere at gaa ud i Selskaber, thi dels er al Selskabelighed aandløs, og dels drejer det sig for mig om Liv eller Død. Men nu ikke mere om det, og for at tale om noget andet, er der Breve til mig?

— Ja, sagde Madam Hjort; der er ét, og hun bragte mig det.

Jeg læste det og henfaldt i dybe Tanker.

— Undskyld, sagde Madam Hjort, der opdagede min Tankefuldhed, men der er vel ikke noget galt paa Færde?

— Nej, sagde jeg, ingenlunde, men det er et

mærkeligt Brev, og det er dobbelt mærkeligt, at det skulde komme just nu. Det er fra en god Ven af mig, der fortæller mig, at en større Kres af Skydebrødrene har besluttet at opstille mig til Fuglekonge ved Skydningen imorgen.

— Men kan Herren da ikke takke og sige nej? spurgte Madam Hjort.

Jeg svarede:

— Jo, det kan jeg strengt taget. Jeg behøver ikke at lade mig opstille, naar jeg ikke selv vil. Men Spørgsmaalet er et andet, nemlig dette: har jeg Lov at sige Nej?

— Naar Herren ikke kan taale det?

— Og hvem siger, at jeg ikke kan taale det? Jeg er kommen rask tilbage fra Marienbad, min Mave er god og min Appetit fortræffelig. Jeg taaler ganske vist ikke som Regel at gaa til store Middage, men dette bliver k u n én Gang om Ugen, foruden den enkelte Gang, jeg bliver tilsagt til Taffel hos Kongen og Kronprinsen.

— Vil Herren saa komme til Taffel? spurgte Madam Hjort imponeret.

Jeg svarede ikke, men fortsatte mine Betragtninger:

— De er mit Vidne, Madam Hjort, at jeg helst havde trukket mig tilbage fra al Deltagelse i det offentlige Liv. En stille Eneboertilværelse, omgiven af gode Bøger, lokkede mig. Nu kommer Kaldelsen og banker paa min Dør. Er jeg beret-

tiget til at unddrage mig Kampen paa et Tidspunkt, hvor de opløsende Kræfter i Samfundet rører sig med større Frækhed end ellers, og hvor alle samfundsbevarende Magter bør slutte sig sammen?

Madam Hjort sagde ingenting, og jeg fortsatte:

— Følte jeg saa endda ved mig selv, at jeg ikke var Opgaven voksen! Men ikke engang den Undskyldning har jeg. Lad saa være! Jeg ejer maaske ikke Ingeniør Howitz' Veltalenhed. Jeg tror dog, at mine repræsentative Egenskaber ikke er mindre end hans, jeg har Evne til at omgaas Folk, at være Vært for dem, og naar det skal være, at holde en korrekt Tale, hvori det siges, som skal siges. Og, hvad der er det vigtigste, og hvad der for mig slaar Hovedet paa Sømmet, de faar ikke nogen Kyndigere til at bedømme Vinen eller smage paa Maden. Holde Skydebanens Ry for god Mad oppe og sørge for, at Brødrene altid faar Sæsonens friskeste Nyheder, det skal fremfor alt andet være min Opgave, som jeg haaber, at Pligttroskab og Sagkundskab tilsammen skal kunne løse.

Og da Madam Hjort syntes endnu at ville sige noget, sluttede jeg:

— Sagen er altsaa afgjort; jeg tager imod det Hverv, man byder mig. Jeg haaber, jeg maa faa Kræfter til at bestride det. Det kan jo være, at det vil koste mig nogle Aar af mit Liv; velan, da faar jeg trøste mig med, at det ikke er Opgaven

her paa Jorden at leve et langt Liv uden Indhold. Saa hellere et kortere, fuldt af Kamp og Kampens Løn. Jeg tager mod Kaldelsen, og gaa nu, Madam Hjort, jeg faar travlt; jeg maa allerede nu, medens jeg er oplagt, se at gøre det første Udkast til den Tale, i hvilken jeg imorgen lykønsker Hans Majestæt Kongen til hans Regeringstiltrædelse. Det gælder om at finde Vendinger, der paa én Gang er underdanige og frimodige, inderlige og dog ikke paatrængende, taktfulde, men dog varme.

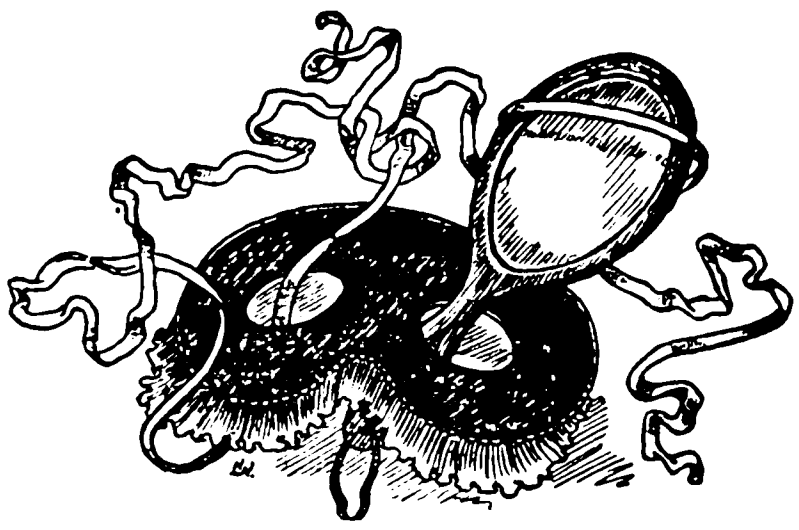

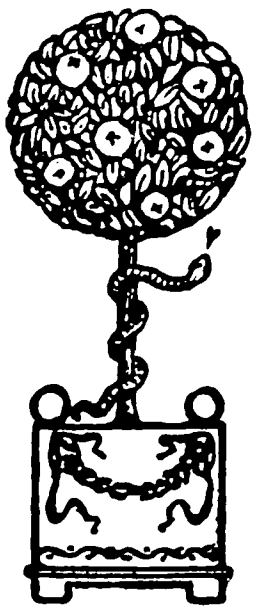

DE TO KØN

Jeg vil maaske nok blive her til Frokost idag, naar Du beder mig meget om det, sagde min Nièce, skønt jeg ser vist rædsom ud i Hovedet.

Hun stillede sig op foran Spejlet og ordnede noget ved Haaret.

— Det er sandt, sagde hun pludselig og vendte sig om imod mig, hvad var det forresten for en Dame, jeg mødte i Porten?

— En Dame, sagde jeg, en Dame, hvordan saa hun ud?

— Ikke det bitterste smuk, sagde min Nièce, men, Gudbevares, flot var hun. Hun kom ud af Elevatoren, lige da jeg skulde ind i den. Hun stank af B a i l e y.

— Er Du nu ogsaa ganske sikker paa, at det var B a i l e y, sagde jeg, for hvis Du nu tog fejl . . .

— Du er altid saa overlegen, sagde min Nièce, hun saa' i alt Fald ud, som om hun hørte til Teater eller Cirkus eller Variété eller saadan noget. Hvem var hun?

— Hvor skal jeg vide det fra?

Min Nièce sagde betydningsfuldt:

— Staar anden Sal maaske ikke stadig ledig?

— Jo, det gør den vist, sagde jeg, hvorfor mener Du?

— Naa, men hun kom maaske oppe fra en ubeboet Lejlighed Kl. 11 om Formiddagen.

— Du er saa klog, sagde jeg, det kommer der af at tage Studentereksamen. Tror Du ikke, hun

vilde leje den? Hvad skal Du forresten herinde idag, hvorfor bliver Du ikke ude i Skodsborg hos Familien?

— Fordi der er væmmeligt! Ingen man kan tale med om nogen Ting. Og derfor tog jeg ind og gik lidt op i „Studentersamfundet".

— Naa, sagde jeg, er Du bleven Medlem af Samfundet, hvordan er der?

— Skrækkeligt! Der sidder to — tre gamle Graaskæg og tyller Kaffe i sig, og saa hænger der nogle kedsommelige Fyre over et Skakbord. Og midt i Værelset flyder der paa et stort Bord mange kedelige Aviser.

— Sæsonen er jo heller ikke begyndt endnu, Folk er paa Landet.

— Det er meget muligt, men kedeligt er der, men nu er vi nogle Stykker deroppe, allesammen Russer, vi er blevne enige om at gøre Mudder og faa lidt Liv.

— Naa, hvordan vil I bære Jer ad med det?

— Ja, ser Du, foreløbig har vi stiftet en Diskussionsklub, der hedder „Ordets Frihed" og holder Møde hver Uge. Dèr skal vi Unge saa træde frem og tale og sige, hvad vi har paa Hjertet. Vi vil drage til Felts mod alt det skæve og raadne, der er i dette Samfund, dissekere det og ikke skaane noget.

— Det forekommer mig, sagde jeg, at maatte blive en nyttig og betydningsfuld Klub, der vil faa meget at tage fat i. Hvem er dens Formand?

Min Nièce svarede:

— Det er jeg. Jeg blev valgt med de allerfleste Stemmer, skønt den lille Frk. Schrøder har gaaet og arbejdet for at blive valgt. Men man kan da ikke i en Klub have en Formand, der er skrutrygget, vel?

— Nej, sagde jeg.

— Derfor bliver det ogsaa mig som Formand, der skal holde det første Foredrag.

— Er det tilladt at faa at vide om hvad?

Min Nièce blev lidt rød og svarede derpaa:

— Det maa Du gerne. Jeg vil holde Foredrag om Forholdet mellem de to Køn.

— Ja, sagde jeg, Du med din rige Erfaring . . .

— Ja, det er netop et rigtigt Mandfolkeræsonnement, at det har en ung Pige ikke Forstand paa. Og det maa hun ikke tale med om. Men det vil jeg netop vise er en stor Misforstaaelse. Der er ingen Mening i, at de unge Mænd har Lov til at gaa og kaste sig bort til det første det bedste Fruentimmer og tage sig den ene Elskerinde værmeligere end den anden, og vi unge Piger maa ikke vide det mindste om det, og vi skal være glade til, naar de om en halv Snes Aar kommer og frier til os. Men det vil vi ikke finde os i, og jeg vil hævde, at vi vil have akkurat den samme Frihed, og saa længe de unge Mænd lever, som de gør, saa har vi ogsaa Lov til at indlade os paa det samme og ogsaa tage os en Elsker, naar vi har Lyst.

— Hør nu, sagde jeg, det er godt, din Moder Etatsraadinden ikke er til Stede. Vil Du virkelig sige alt det?

— Ja, sagde min Nièce, og mere end det. Jeg er sikker paa, jeg vil forfærde og forarge. Men det gør ikke noget. Det er netop det, der skal til for at faa Liv.

— Du er en sød lille Pige, sagde jeg, og hvis Du ikke kan faa Liv i „Samfundet“, saa kan jeg ikke tænke mig, hvem der kan det. Hvilken Kjole har Du tænkt Dig at tage paa, naar Du skal holde det Foredrag?

— Min ny blaa, sagde min Nièce uden Betænkning. Den er meget fiks. Jeg skal tage den paa, næste Gang jeg kommer og besøger Dig.

Hun føjede til:

— Men det siger jeg Dig, at møder jeg oftere den Slags Damer her paa Trappen, saa kommer jeg ikke mere. At Du véd det! Og jeg er sikker paa, at Moder vil give mig fuldkommen Ret.

NAAR L'HOMBREN GØRES OP

Klokken slog to.

— Se saa, lille Børn, sagde jeg, nu holder vi op. L'hombre er et behageligt Spil. Jeg ynder stundom i stille Nattetimer, naar ikke en Lyd høres fra Gaden, og Tobaksrøgen lægger et stedse tættere Slør om min Hjerne, at give mig dette Spils fantastiske Lunefuldhed i Vold og prøve, om min Intelligens endnu er paa Højde med dets stadig overraskende Kombinationer. Men nu er det forbi for denne Gang.

— Tag nu bare af, sagde Dværgelefanten utaalmodig og skubbede Kortene over til mig, Du kan godt spille en halv Time endnu!

Hans Hænder rystede, og han talte tykt og med Besvær. Imellem hans Pande, der perlede lyserødt, og hans opsvulmede Kinder kom hans Øjne til Syne som et Par tynde, smalle Sprækker.

— Du erindrer maaske Aftalen, lille Dværgelefant, sagde jeg. Vi skulde holde op Kl. 1 præcis. Jeg strakte mig derpaa til halv to. Saa svor Du ved din Faders Aske, at det skulde være forbi Kl. 2. Nu vil jeg bestemt ikke mere.

— En halv Time endnu, saa sætter vi den op til fem Kroners Rasle.

— Nej!

— Skal vi da ikke tage en lille Vab?

— Nej, hverken en lille Vab eller en lille Nap.

— Saa forlanger jeg Revanche imorgen Aften.

— Kære Ven, sagde jeg, Du kan disponere over mit Liv. Jeg beder Dig blot om at gøre det hurtigt og sikkert af med mig. En langsom Sejgpinen har jeg ikke fortjent af Dig. Denne L'hombre-Serie begyndte iforgaars. Jeg vandt, Du begærede Revanche og gav mig foreløbig en B o n paa 400 Kr. Med den, jeg faar iaften, har jeg ialt tre til Værdipapirer ophøjede Visitkort af Dine, udfyldte med forskellige Summer og underskrevne med dit Navn. Misforstaa mig ikke! Jeg sætter Pris paa alt, hvad der stammer fra Dig, og imødeser med Ængstelse den Dag, Du gør Fordring paa at indløse disse dyrebare S o u v e n i r s. Men nu er min Samling righoldig nok. Jeg giver ikke Revanche mere.

— Nægter Du mig Revanche, raabte Dværgelefanten hidsig, idet han rejste sig paa sine smaa tykke Stolper og famlede efter Whisky-Flasken.

— Husk at komme Vand i, sagde jeg; Du taaler ikke at drikke ren Whisky. Og tænd Dig en frisk Cigar i Stedet for den haabløse Stump, som Du staar og tygger paa, og som lugter kold. Ja, Du faar ikke Revanche mere. Revanche-Princippet forfærder mig ved sine Konsekvenser. Jeg traf Dig tilfældig for to Dage siden, og Du lokkede mig til en L'hombre, som paa Grund af dine gentagende Revanche-Fordringer har varet til nu. Jeg har været saa uheldig at vinde hele Tiden. Men det er da højst en Ulykke, ikke nogen Forbrydelse. Er det ikke for haardt derfor at berøve mig min

Selvbestemmelsesret og min Nattero? Skal jeg derfor uden Udsigt til Befrielse staa paa Pinde for Dig, naarsomhelst Du begærer Revanche? Hav dog Medlidenhed med mig! Jeg har ikke sovet i tre Døgn. Jeg er nu kun et Vrag. Der ligger et Slør for mine Øjne, og jeg har en Fornemmelse, som om min Hjernemasse er flydt ud i en ubestemmelig Vælling. Det snurrer i mine Ben og hamrer i mine Tindinger; mine Fingre klæber mod hinanden, og jeg har i Munden en sur Smag, som jeg ikke kan faa Bugt med, hvor megen Whisky jeg end hælder ned. At visse moralske Tømmermænd er begyndt at overvælde mig, nævner jeg for at fuldstændiggøre Billedet af min aandelige og legemlige Ruin. Nu har jeg nok; jeg tager hjem og lægger mig. Vær ikke vred!

Jeg havde troet at røre Dværgelefanten ved min Klage, men han saa' paa mig med Afsky og sagde:

— Du er en æreløs Fyr!

Og idet han vendte sig om til vore to Medspillere, der som uformelige og lidenskabsløse Klumper var sunkne sammen over Spillebordet, tilføjede han:

— I maa undskylde, at jeg har ført Jer sammen med denne Person!

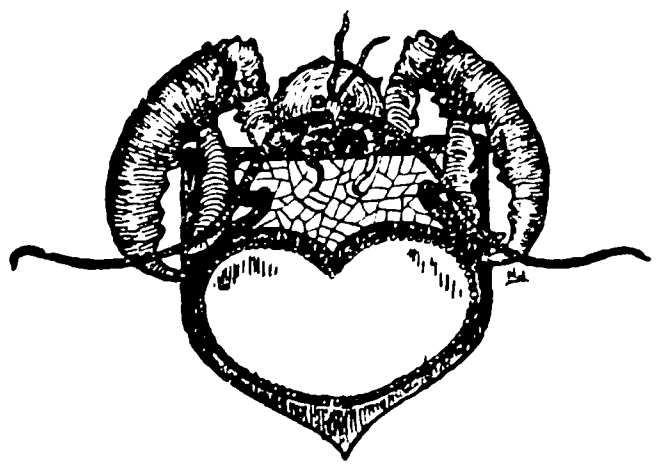

FRAKKEN

Ved De hvad, Madam Hjort, sagde jeg, nu er jeg virkelig ked af at se paa den gamle Vinterfrakke, der hænger og fylder op i Entréen. Bare man kunde blive af med den paa en hæderlig Maade!

— Den er dog rar at have, sagde Madam Hjort, for naar det en Gang falder i med daarligt Vejr.

— Daarligt Vejr, sagde jeg; saa kunde jeg jo ikke hele Vinteren igennem komme til at gaa med anden Frakke end den. Vil De bare se, hvordan den ser ud! Sømmene er ganske hvide og Knaphullerne slappe og flossede; Fløjlskraven er saa slidt, at den glinser, og Silken i Foret hænger i Pjalter. Den er ikke værd at gøre i Stand eller noget.

— Det var da kedeligt, sagde Madam Hjort, havde jeg bare husket paa det i Formiddags. Der var netop én ved Døren, der spurgte, om vi ikke havde noget gammelt Tøj at sælge.

— Ja, sagde jeg, men jeg kan nu en Gang ikke lide at sælge mit gamle Tøj. Det er en underlig Følelse hos mig, som mange maaske vil kalde for Sentimentalitet og trække paa Smilebaandet ad. Men naar man nu har haft saadan en Frakke i fire, fem Aar, naar man kender alle dens Ejendommeligheder ud og ind, har vænnet sig til den og holdt af den og — ikke mindst — været omhyggelig for den og varsom med den, saa er der for mig noget stødende i at sælge den. Desuden faar

man jo ikke noget for gammelt Tøj; disse Marskandisere og Koner misbyder en paa det skammeligste. Jeg vilde meget hellere give den bort, hvis jeg blot kendte En, som havde Brug for den, og som jeg vidste vilde holde Hævd over den. Saa gjorde man da ogsaa en god Gerning med det samme.

— Der er jo, sagde Madam Hjort, Studenten, her kommer én Gang om Ugen til Middag. Han gaar stadig uden Overtøj, og nu skriver vi snart Midten af November. Han vil nok blive glad for den. Det er da noget andet end at gaa og fryse.

— Student Pedersen, sagde jeg. Ja, det er en udmærket Idé. Han kan trænge til det. Saa véd man da, at Frakken kommer paa et godt Sted, hvor den gør Nytte. Har De noget imod at sige det til ham, Madam Hjort, naar han kommer idag, men paa en fin Maade, saa at han ikke føler sig stødt. Det er en stor Kunst at forære en gammel Vinterfrakke til en Gentleman uden at krænke ham. Men De har saa fin en Takt, Madam Hjort, og saa moderlig en Værdighed, at jeg trygt overlader det til Dem. Det er nok ham, der nu buldrer op ad Trappen. Gør det saa med det samme.

Jeg gik ind igen, tilfreds over at have kunnet række et Medmenneske en hjælpende Haand. Og et Øjeblik efter kom Student Pedersen ind, som sædvanlig dejsende over sine egne Ben, og vi fik Maden, og han lukkede som sædvanlig ikke Munden op, uden naar jeg spurgte ham. Og saa gik han.

Men Frakken lod han hænge.

— Hør lidt, Madam Hjort, kaldte jeg ud i Køkkenet, og da min Husholderske kom, sagde jeg lidt ærgerlig:

— Dèr hænger jo Frakken endnu! Saa har De dog glemt at sige det til ham.

Madam Hjort svarede:

— Nej, jeg har ikke, men han vilde ikke have den.

Jeg sagde i den højeste Forbavselse:

— Hvad, vilde han ikke, og hvorfor?

— Det véd jeg ikke, sagde Madam Hjort, han er bleven saa underlig i den sidste Tid, han smiler saa besynderlig, saa at man ikke rigtig véd, om han gør Nar ad En. Han saa' paa Frakken og vendte og drejede den og stirrede længe paa Silkeforet, og saa sagde han: „Fru Hjort, jeg er bange for, at den er for fin for mig. Og forresten, naar Salomonsen og Tscherning kan gaa uden Frakker, saa kan jeg vel ogsaa". Og saa hængte han omhyggelig Frakken op igen.

Jeg sagde lidt ophidset:

— Hvad sagde jeg fra første Færd af? Den Fyr har aldrig huet mig! Der er noget underfundigt ved ham. Det kan da ikke være hans Alvor at sammenligne sig med Tscherning og Salomonsen, der er berømte Læger, medens han selv er Volontør paa Kommunen. Han har gjort Nar ad Dem, Madam Hjort, og han har ikke syntes, at Frakken

var god nok. Nu beder jeg Dem! Ikke god nok! Bedre Tøj er det overhovedet umuligt at opdrive end i den Frakke; jeg har den selv nu paa femte Aar, og Tøjet er omtrent ikke slidt. Han kunde have ladet den vende og sætte ny Krave paa og nyt Foer i, og han vilde saa have faaet en fortræffelig Vinterfrakke, som kunde holde to, tre, fire Aar. Og vilde han ikke det, kunde han jo i alt Fald sælge den hos en Marskandiser eller pantsætte den. Men jeg synes, det er højst mærkeligt, naar jeg giver ham en Frakke, saa mir nichts, dir nichts sige nej Tak og lade den hænge. Hvad skal vi nu gøre med den?

— Ja, sagde Madam Hjort, det var ikke pænt af ham.

— Nej, sagde jeg, det var meget lidt pænt. Jeg syntes, det var det mindste, han skyldte mig, der dog har vist ham en Del Godhed. Det har aabenbart alt været spildt. Erkendtlighed og Taknemmelighed kan man aldrig paaregne her i Verden. Men det er dumt at ærgre sig. Nu vil jeg med det samme gaa ind og skrive til ham, at han ikke skal komme her mere. Jeg vil føje til, at Grunden er, at man har anbefalet mig en anden Student, der trænger i højere Grad end han. Det er ikke sandt lige i Øjeblikket, men det er jo ikke umuligt, at jeg virkelig kan finde en Student, der er glad ved at spise her en Gang om Ugen, og som ikke rynker paa Næsen ad en god, varm Vinterfrakke.

— Skal vi saa lade den blive hængende, spurgte Madam Hjort.

Jeg svarede:

— Tag den bort, hæng den hen, forær den til en eller anden, smid den væk eller sælg den. Gør med den, hvad De vil; mig er det det samme, naar jeg blot bliver fri for at se paa den tiere.

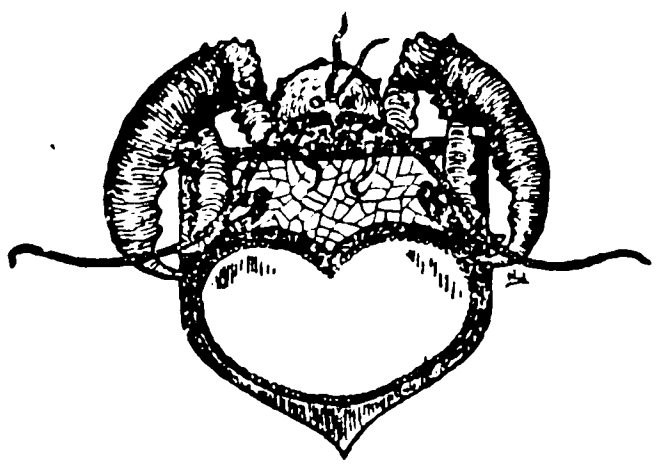

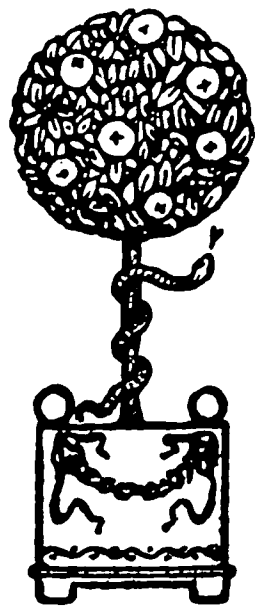

FØR FROKOST

Jeg kan ikke lide at faa den Slags Breve, de piner mig og sætter mig i daarligt Humør. Der stod:

Hvis Du ikke helt har glemt mig, beder jeg Dig om at laane mig 100 Kr. Du kan forstaa, at det er haardt for mig at skrive til Dig, men jeg har haft det saa slemt i den sidste Tid, og jeg er nu saa træt.

Den Lille.

Og øverst til Højre i Brevets Hjørne stod skrevet Adressen, en Fjerdesal ude i en af Vesterbros Sidegader, som jeg knap kendte af Navn.

— Herregud, tænkte jeg, er det gaaet hende saa daarlig! Hun var jo dog baade køn og kvik! Jeg holdt virkelig meget af hende, og hun var forfærdelig forelsket i mig. Det er underligt at tænke, hvor Livet fører sammen og atter skiller. Første Gang, jeg traf hende, var paa Typograf-Karneval. Hun var med sin Broder, ikke en fingeret Broder, men en virkelig Broder. I det Hele taget var hun af pæn Familie, Faderen var Haandværksmester, og Søsteren var forlovet med en dansk Jurist. Jeg begriber ikke, at det kan være gaaet saadan ned ad Bakke. Men det er der jo ikke noget at gøre ved, jeg maa sende hende de 100 Kr.

— Hvad er det for et Brev, Du sidder der og grubler over, sagde Dværgelefanten. Han sad og bladede i mine Rops'ske Raderinger, som han

forøvrigt ikke har Spor af Forstand paa, men udelukkende betragter fra et eneste Synspunkt, og ventede paa, at Frokosten skulde blive færdig.

Jeg rakte ham Brevet og lod ham læse det.

— Ikke andet, sagde han, ja, det svarer Du vel ikke paa!

— Jo, jeg gør, sagde jeg, jeg sender hende de 100 Kr. Hun har dog i et halvt Aars Tid tumlet rundt i mine Stuer og fyldt dem med Larm og Latter.

— Ja, Du er ikke klogere, sagde Dværgelefanten. Man skulde tro, Du var ung Student.

Jeg kan ikke nægte, jeg blev lidt irriteret.

— Til Syvende og sidst kan det jo være Dig ligegyldigt, sagde jeg.

Dværgelefanten svarede:

— Det kan det aldeles ikke! Er jeg din Ven eller er jeg ikke din Ven? Du har mange Gange støttet mig med din overlegne Klogskab og Erfaring, og jeg takker Dig derfor. Og nu agter jeg for én Gangs Skyld at gøre Gengæld. Du staar i Begreb med at begaa en Dumhed, min Ven. Har Du da aldrig faaet den Slags Breve før? Jeg lader dem altid gaa i Papirkurven. Hvoraf véd Du, at det ikke er Løgn, det hele? Eller tror Du ikke, at hun har skrevet til andre end Dig samtidig? Og saa meget maa Du da vide, at naar hun skriver om 100 Kr., vil hun blive himmelhenrykt over 50 Kr. Spar dog i alt Fald de 50 Kr.

Jeg sagde tankefuldt:

— Der er noget i, hvad Du siger. Jeg véd selvfølgelig ikke, om den Lille ikke holder mig for Nar, skønt jeg tror det ikke om hende. Men selv om saa var, er det jo nu en Gang vor Bestemmelse at blive holdt for Nar af Kvinderne. Et er dog sikkert, hun manglede ikke Stolthed, og hun vilde ikke skrive dette Brev, hvis hun ikke var i Trang. Men Du har Ret, jeg burde maaske kun sende hende 50 Kr.

— Og hvad vil Følgen blive, raabte Dværgelefanten ivrig, en fortvarende Pengeafpresning! Sender Du hende Penge nu, faar Du bare et nyt Brev om fjorten Dage. Hug Traaden over med det samme! Lad være at svare hende! Eller, hvis Du endelig vil være meget høflig, saa skriv til hende, at Du beklager meget, men at det er imod dine Principper, og at fortsatte Henvendelser i Fremtiden er g a n s k e unyttige, med Streg under „ganske“.

Jeg svarede:

— Jeg indser tilfulde, at Du har Ret. Min Forstand er lige saa god som din og min Erfaring mindst lige saa omfattende. Men jeg kan ikke gøre for det. Den Lille havde paa en underlig Maade faaet Krammet paa mig. Og jeg skylder hende nogle af de lykkeligste Timer i mit Liv. Jeg vil sende hende 25 Kr. Jeg kan ikke lide den Tanke, at hun skal sulte, naar jeg spiser mig mæt. Kald

det blot Sentimentalitet, hvis Du har Lyst, jeg indrømmer gærne, at jeg er sentimental. Jeg kan nu én Gang ikke gøre mig anderledes, end jeg er. Men samtidig vil jeg, som Du meget rigtig raader mig til — og hvad jeg for øvrigt havde tænkt paa af mig selv — skrive til hende, at jeg for Fremtiden ikke besvarer den Slags Breve. Er Du saa tilfreds med mig, Dværgelefant?

— Lad gaa, sagde Dværgelefanten, skønt jeg véd ikke, hvorfor Du vil smide de 25 Kr. i Rendestenen.

— Ærg Dig nu ikke mere over det, sagde jeg og gjorde Brevet i Stand til den Lille, og da Madam Hjort i det samme kom ind og mældte, at Frokosten var færdig, spurgte jeg:

— Har De noget godt til os i Dag?

Madam Hjort svarede beskedent:

— Ikke noget videre. Kun Lammehoved med Grønærter.

— Det er brillant, sagde jeg, det er min Yndlingsret, og jeg har en fortræffelig Appetit. Det maa komme af, at jeg i Dag har gjort en god Gærning.

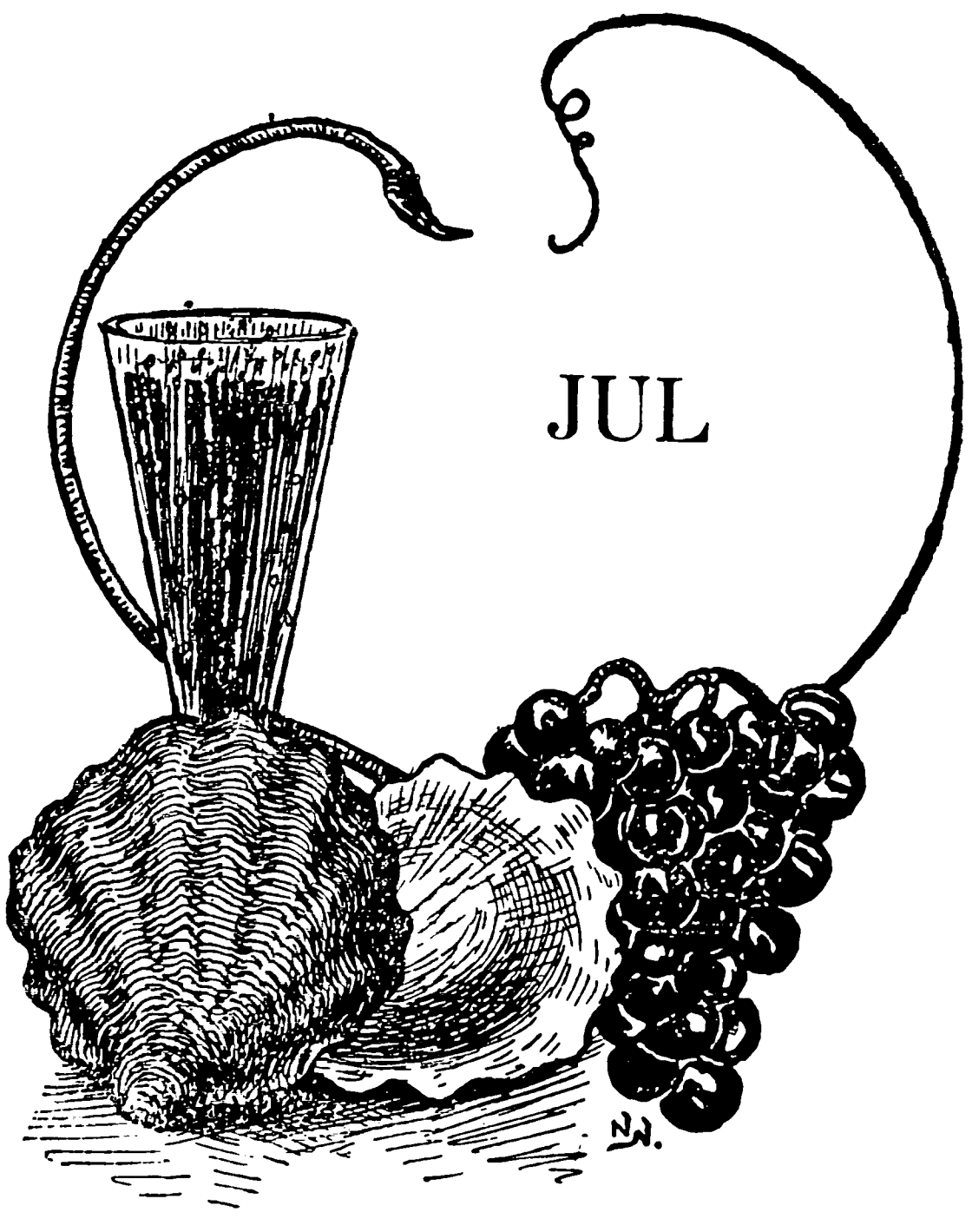

JUL

Dværgelefanten traadte ind i mit Værelse. Kæmpestor, tyk og drøj, strunk og blussende af Sundhed stod han foran mig.

— Men Gud, sagde jeg overrasket, hvad vil Du? Tag Dig en Cigar!

— Tak, sagde Dværgelefanten, hvordan har Du det?

— Jo Tak, og Du selv.

Og jeg tilføjede halv uvillig:

— Jeg troede forresten, Du var paa en Anstalt for Alkoholister. Men Du er altsaa ikke uskadeliggjort endnu.

Dværgelefanten smilede over denne muntre Spøg og sagde:

— Hvad har Du tænkt paa at gøre i Julen?

— Julen, sagde jeg, er det saa nær?

— Ja, paa Tirsdag!

Jeg sad forstenet.

— Madam Hjort, raabte jeg, kom lidt ind.

Madam Hjort viste sig i Døren med et husmoderlige Forklæde for sit svære Legeme.

— Madam Hjort, sagde jeg, ved De af, at det er Juleaften paa Tirsdag?

— Ja, sagde Madam Hjort stille, det vidste jeg.

— De har jo Listen over Præsenterne, sagde jeg, og De køber jo nok som sædvanlig.

— Jeg har allerede købt alting, sagde Madam Hjort, og hun straalede over Ansigtet i Bevidstheden om at have gjort sin Pligt.

— Madam Hjort, sagde jeg bevæget, De er mit Livs gode Engel, der fjærner alle Torne fra min Vej. Er det indiskret af mig at spørge, hvad jeg forærer Jubeloldingen i Aar?

— Jeg havde tænkt mig, sagde Madam Hjort, at Deres Hr. Fader skulde have en Kasse Cigarer som sædvanlig.

— Ja, lad ham bare det, sagde jeg, han kan rigtignok ikke taale at ryge dem, men det kommer ikke mig ved. Hvordan er det med min lille Lømmel af Nevø?

— Han faar Blæksprutten.

— Naa, sagde jeg og trak paa det; jeg havde foretrukket noget andet; en Kniv med mange skarpe Blade eller noget lignende, han kan komme til Skade med; han er saa næsvis, den Dreng.

— Jamen, hvis Herren ønsker det, sagde Madam Hjort, saa kan jeg godt købe en Kniv; saa beholder jeg selv Blæksprutten til min Svigersøn.

— Ja, Tak, Madam Hjort, sagde jeg, hvis De vil være saa god, saa gør De mig en stor Tjeneste. Jeg behøver vel ikke at se de forskellige Ting?

— Det tror jeg ikke, sagde Madam Hjort med et lille selvsikkert Smil.

— Godt, sagde jeg, saa kan De godt gaa. Vi er to til Frokost i Dag.

Og jeg vendte mig til Dværgelefanten:

— Du maa undskylde disse smaa Privatanliggender. Du spurgte mig om Julen. Har Du noget for?

— Jeg vilde bare spørge, om Du vilde med til Berlin og Hamborg i Julen. Saa bliver vi akkurat fire, to Herrer og . . . .

— Ja, det kunde jeg næsten tænke mig. Nej, mange Tak!

— Ja, men Du ved jo slet ikke, hvem . . .

Jeg afbrød Dværgelefanten og sagde:

— Du er en meget rar Fyr, men Du har den Fejl, at Du aldrig bliver voksen. Turen til Berlin og Hamborg! Tror Du ikke, jeg kan den udenad! Jo, da jeg var under de tredive, saa morede den mig endnu.

Jeg fortsatte:

— Jo, jeg kender disse Udenlandsture, som man paabegynder i forceret lystigt Humør! Rejsen til Berlin er skrækkelig. Og naar man kommer dertil om Aftenen og har været søsyg og spist Restaurationsvognens elendige Mad, er man allerede ked af det Hele. Og saa den altgennemskuende Portiers tvetydige Smil! Og de rædselsfuldt lange Formiddage, hvor man traver paa Tøjhuset og paa Akvariet og i Zoologisk Have og alligevel ikke kan faa Tiden til at gaa. Og Middagen hos K e m p i n s k i eller U h l, hvor man hele Tiden sidder med Følelsen af, hvor dejligt man kunde have det, hvis man var alene og kunde udnytte alle de

Chancer, en Storstad byder. Og saa den drøvelige Hjemrejse, hvorefter man skilles indædt arrige paa hverandre, ligesom med en sur Smag i Munden. Nej, jeg skal ikke til Berlin og Hamborg med d i t Rejsebureau, Du kære Dværgelefant. Men derfor kan Du jo godt blive her i Dag og spise Frokost.

— Men hvad i Himlens Navn vil Du da bestille i Julen, spurgte Dværgelefanten.

— Det ved jeg ikke endnu, svarede jeg, jeg har ikke haft Tid til at tænke over det. Det kan være, jeg arrangerer en stor Raout for alle mine Venner og deres Damer. Saa skal Du nok komme med. Saa pynter jeg hele Lejligheden med Mistelten. I det ene Hjørne af den store Stue anbringer jeg et Orkestrion, der spiller F a u s t, og i det andet Hjørne tror jeg, at en Fonograf, der vræler Frederik Jensen'ske Sange, vilde gøre sig. Naar der saa kommer tilstrækkelig mange Drikkevarer og Juleknas og smaa mystiske Foræringer til Damerne, saa tror jeg, at Tonen vil blive fri og behagelig og Stemningen lystig. Men det kan saamænd ogsaa godt være, at jeg bestemmer mig til at gaa i Kirke og saa gaar stille hjem bagefter og sidder hele Aftenen med Madam Hjorts Haand i min og synger Salmer. Jeg ved overhovedet ikke nogetsomhelst nu. Der kommer i Juletiden saa mange Ting op i én, som man skulde have forsvoret. Selv Du, Dværgelefant, der er saa stor og stovt og tryg, skal ikke være for sikker.

Madam Hjort viste sig i Døren.

— Men kom nu blot ind og spis Frokost; jeg aabner i Dag en frisk ankommen C r o û t e, og for din Skyld skal jeg ofre en af de Niogfirsere, jeg har tilbage.

Dværgelefanten gik efter mig ind i Spisestuen. Hans store, trofaste Øjne saa paa mig, fulde af Bekymring, og han sagde:

— Jeg forstaar mig ikke paa Dig. Det, der morer os andre, morer ikke Dig mere. Du er da det mærkeligste Væsen, jeg har truffet.

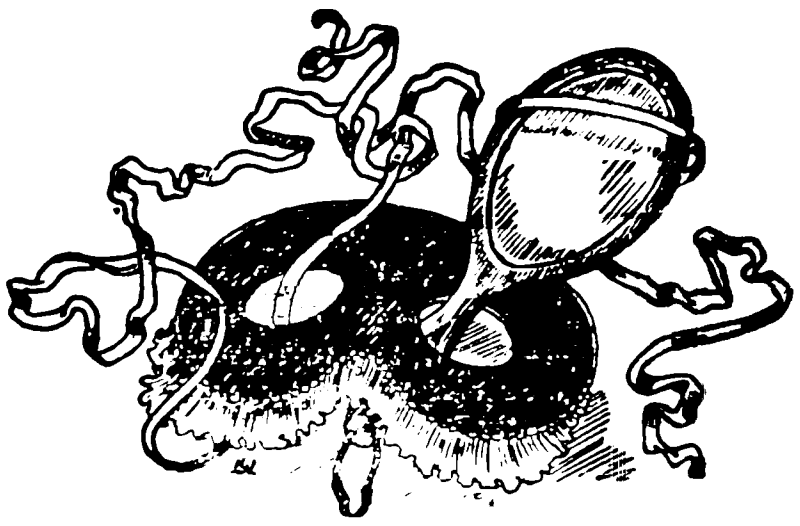

GAMLE MINDER

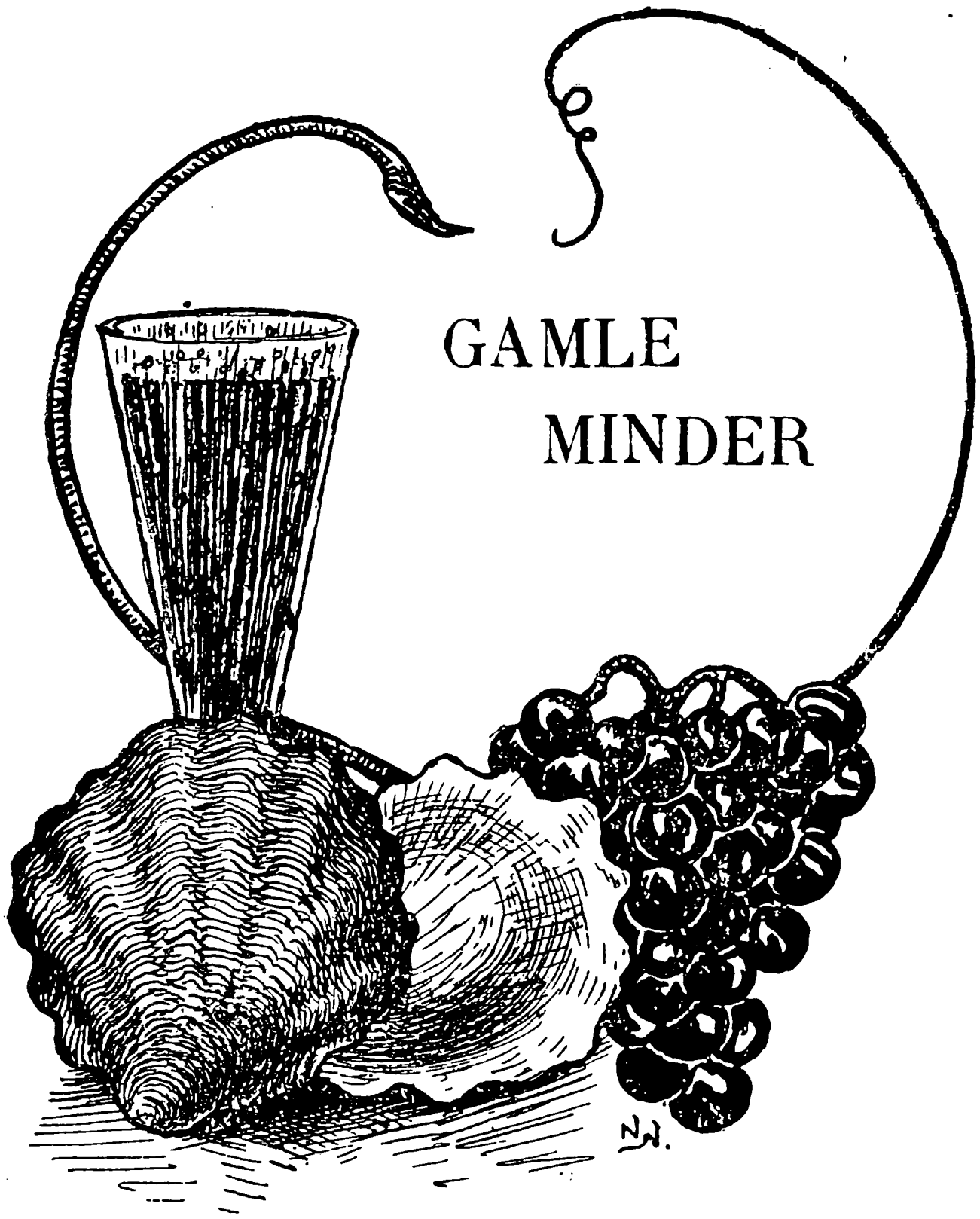

Det kan passere mig, naar jeg en enkelt Aften sidder hjemme, naar ingen af Vennerne kommer, og jeg ikke gider opsøge dem i Tivoli, naar jeg har læst den gamle Bog ud og ikke har Lyst til at begynde paa en ny, da kan det hænde, at jeg giver mig til at rode i mit Skrivebord og se de gamle Papirer igennem. Der stiger op fra disse gamle, gulnede Dokumenter en egen sælsom Duft, der paa en underlig Maade betager én og faar én til at glemme Nutiden. Halvt udviskede Minder dukker op, man rykker tilbage i Tiden, man er sammen med Mennesker, man længst havde glemt, man genoplever sit Livs glædelige og triste Begivenheder. Denne Syslen med Fortidens Minder yder mig noget af den samme farlige Tilfredsstillelse, som Morfinrusen de mere robuste Mennesker.

Især i den senere Tid er jeg bleven forfalden til dette mærkelige Udslag af en vag Sentimentalitet, som det aldrig er lykkedes mig helt at blive Herre over. Jeg elsker af mit Skrivebords dybeste og hemmeligste Skuffer at tage den store, omhyggelig sammenbundne Pakke ud, der for mig indeholder saa at sige hele mit Liv i samlet Oversigt. Det er Menuerne fra alle de Middage, jeg har spist i mit Liv. Hvor underligt at blade dem igennem! Ved Siden af store, officielle Middage, i hvilke jeg kun har deltaget, fordi man ventede det af mig, og hvor, trods pompøst klingende Navne, Maden gennemgaaende var slet, ofte uspiselig, finder jeg disse om-

hyggelig haandskrevne Spisesedler, i hvilke en Nimb eller Neiiendam en Gang nedlagde deres bedste Kundskaber og deres nænsomme Kærlighed til den Kunst, de dyrker. Ja, der er lidt af alt i denne Bunke: Familiefester og Vennebrylluper og smaa intime Middage, hvor vi kun var to, men var kaade og muntre som unge Føl, og der er endogsaa Menuen fra min egen Konfirmation. Er det ikke underligt, at jeg gemte den? Man skulde næsten tro, at jeg allerede den Gang havde haft en Følelse af, hvad der skulde give mit Liv dets Indhold. Jeg erindrer, hvor pragtfuld denne Middag forekom mig den Gang med dens lange Defilering af forskellige Retter, og jeg gennemlæser nu Spisesedlen med et medynksomt Smil. Ak ja, hvor man i Grunden var lykkelig den Gang, da man imponeredes af den fædrene Vinkælder, og da Hummer i Mayonnaise forekom én Indbegrebet af Livets Herlighed. Da éns urolige Søgen ikke stadig drev én udover Grænsen for det opnaaelige, og éns Utaalmodighed ikke gjorde én ked af at spise Jordbærrene, før Tiden derfor endnu var begyndt!

Jeg kan langsomt følge, hvordan min Smag udvikledes, min Kultur blev finere og finere, og jeg genfinder mig selv ved andre Middage, mindre naiv. Der ligger f. Eks. Kortet fra et bestemt Bryllup, jeg nu tydelig erindrer. Jeg havde en Gang været meget forelsket i Bruden, det var forbi, og efter tre Aars Forløb gav hun endelig efter for

mine Overtalelser og giftede sig med en af mine Venner. Det var mig, der komponerede Menuen, hvis Sammensætning blev almindelig beundret. Saa glad og fri har jeg aldrig følt mig som ved denne Middag!

Og hvad hviskes ikke alt ligesom med tusind Tunger ud fra alle de smaa Kort, som jeg stirrer paa saa længe, indtil jeg tror at se for mine Øjne tunge Portièrer, bag hvilke jeg gaar op og ned ængstelig ventende, bange for at blive narret, bange for, at Middagen skal være arrangeret til ingen Nytte. Hvor glædede man sig ikke den Gang til hver enkelt lille Ret, til at forklare Vedkommende, hvad man havde tænkt sig ved netop at vælge disse bestemte Ting og sammensætte dem paa denne Maade. Og man fordyber sig i vage Drømmerier, til man farer i Vejret ved en svag Knitren i Værelset ved Siden af, og Portièren bliver skudt til Side.

Min Samling Menuer rummer hele mit Livs Begivenheder. Det er helt underligt at tænke sig. Tusinde Følelser brydes i min Sjæl, naar jeg læser dem igennem, stille Glæde, parret med lidt Vemod, hist og her gribes jeg af overmodig Sejrsfølelse, ved andre Kort kan jeg endnu gennemisnes af Skuffelsen. Alt i alt har jeg Grund til at være tilfreds, mit Liv har været rigt og bevæget, mine Middage har været udsøgte.

Døren aabnes stille, og Madam Hjort glider ind i Stuen. Hun har i den senere Tid faaet den

Vane om Aftenen, naar ingen andre er der, at sætte sig ind til mig med sit Hækletøj. Hun bliver staaende et Øjeblik, ryster paa Hovedet og siger:

— Herren skulde ikke læse for meget i disse gamle Sager, De har ikke godt deraf.

— De har Ret, Madam Hjort, siger jeg sagtmodig, det kan være, jeg ikke har godt deraf. Nu skal jeg lægge dem bort.

Og jeg begraver i Skrivebordsskuffen Minderne, hvis tusinde Stemninger gør mig sentimental og svag.

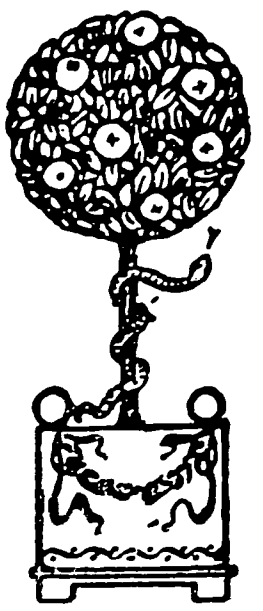

ORLA BOCK

MESTER MITTWOCHS HISTORIER

„Mittwoch er en zünftig Malersvend, med hvem Fonfatteren vandrer en Uges Tid paa Landevejene, og som paa Turen fortæller sine Oplevelser. Disse er alle meget fornøjelige, en Historie som den om „Min Søster“ er rentud kostelig; man faar overhovedet jævnlig Anledning til en hjertelig Latter over Mittwochs pudsige Fortællinger. Det er aabenbart Forfatterens Hensigt at underholde sine Læsere i en ledig, helst festlig Stund, og under en dreven og munter Oplæsers Behandling vil de fremtræde i deres fulde Glans og være sikre paa en stormende Latter-Sukces“. (Ekstrabl.).

„Disse muntre Smaafortællinger der nærmest egner sig til Oplæsning, vidner som Forfatterens tidligere Smaabøger om et uopslideligt Humør og en næsten barok Opfindsomhed; det er ikke uden Grund, han er bleven kaldt Maglekilde Nr. 2, vi kunde undertiden fristes til at kalde ham Nr. 1“. (Klb. Avis).

PRIS 1,50

ORLA BOCK

HANS HENDRIKS TOSSESTREGER

„Det ægte, uimodstaaelige Humør, saa lunt godmodigt, saa dansk, som Hans Hendrik selv, der han lyslevende træder os imøde paa Omslaget, med det poliske Glimt i Øjet — det er just hvad der udmærker denne Samling muntre Smaahistorier af Orla Bock. Man har kun Glæde af at gøre Bekendtskab med denne Forfatter; Orla Bock er en Friskfyr, der skriver frisk fra Leveren løs og har meget Blod i sig af den Slags, som skaber den rette Humorist. —

Det bliver jo mere og mere Mode ved selskabelige Sammenkomster at give saadan en lille fornøjelig Historie tilbedste, og den foreliggende Bog vil derfor blive modtaget med Glæde af alle dem, der gærne vil bidrage til den gemytlige Underholdning; med en af disse uimodstaaelige Fortællinger vil man være sikker paa sit Publikums Bifald. Fornøjeligere Familieunderholdning i Juledagene finder man næppe“.

(Af Anmeldelserne).

PRIS 1,50

ANATOLE FRANCE

EN HISTORIE OM KOMEDIANTER

II. OPLAG △ △ △ 3 KRONER 50 ØRE

»POLITIKEN«:

»*Da der for Tiden ikke gives nogen Pen i Europa, som man følger med større Fornøjelse end Frances,* er den blotte Dvælen ved Stilens bølgende Ironi en Nydelse, ligegyldigt hvad Emnet er.

Frances betegner den franske Litteraturs fornemme Højde.«

(Georg Brandes.)

»BERLINGSKE TIDENDE«:

»Anatole France indtager ubestridt en *Førsterangs-Plads* i den nyeste franske Litteratur. Ethvert nyt Arbejde af ham modtages med *spændt Forventning og spredes i Løbet af kort Tid i Tusinder af Eksemplarer.* — — —

At genfortælle Handlingen vilde ikke give nogen egentlig Begreb om den Finhed og Kunst, hvormed dette Emne er udformet. Historien bør absolut læses og tilegnes i hele sin Sammenhæng.

Aldeles mesterlige ere de smaa Interiører, han tegner fra Kulissernes Verden, man vil længe mindes dem, saa kunstfærdigt og dog saa levende og sanddru, som de er tegnet op med skarpe Linier.

»En Historie om Komedianter« behøver næppe nogen Anbefaling, den vil ogsaa herhjemme gøre Anatole Frances Navn bekendt og vinde ham mange forstaaende Læsere.«

(—h.)

»VESTL. AVIS«:

»Man kender her hjemme altfor lidt til Anatole Frances Bøger, der i hans Hjemstavn rives bort i Tusinder, saa saare de udkommer.

France er — som Maupassant var det — *en Novellens Mester.*«

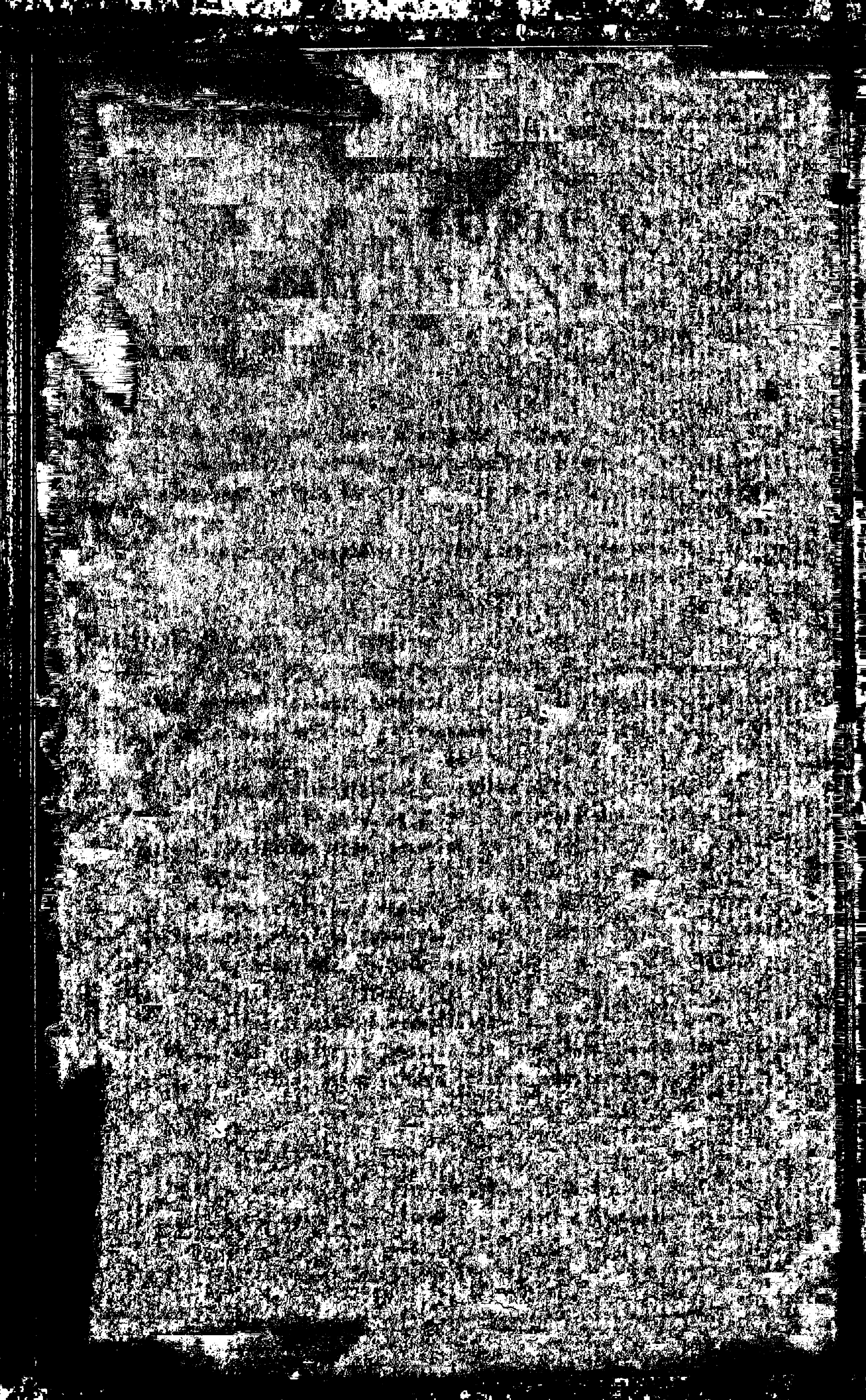

PH. HANSEN'S
BOGBINDERI
KØBENHAVN.